

Handelingen

13-14

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1985-1986

Vergaderingen van april 1986

MOTIE BELANGENCONFLICT VOORSTEL STUK CCF 30 (1985-1 986)
WERKING VLAAMSE JEUGDRAAD
AANWEZIGHEID CULTUURMINISTER OP ALGEMEEN-NEDERLANDS CONGRES
LUCHTVERONTREINIGING DOOR COKESFABRIEK TE ZEEBRUGGE
VOORTBESTAAN UITGEVERIJ MANTEAU
INFORMATIEVE WAARDE BRT-TELEVISIERECLAMESPOTS
UITBLIJVEN VASTSTELLING EENHEIDSPRIJS BOEK
ORGANISATIE OPLEIDING SOCIAAL-CULTURELE WERKERS
UITBLIJVEN COLLECTORAANSLUITING NV TESSENDERLO CHEMIE
UITBLIJVEN UITVOERINGSBESLUITEN DECREET ROEREND CULTUREEL
PATRIMONIUM
OVERNAME BOURLA-SCHOUWBURG DOOR GEMEENSCHAP
VERDOKEN TUCHTMAATREGEL TEGEN BRTJOURNALIST
OPRICHTINGSGESPREKKEN COMMERCIEEL TV-NET
SLUITING KRAAMKLINIEK TE HAMME
SAMENSTELLING RAAD VAN BESTUUR NV FIANDERS EXPO
ORDEMOTIE STAND VAN ZAKEN
GEOGRAFISCHE SPREIDING SCANNERS IN LIMBURG
NEFASTE ONTWIKKELINGEN IN BASIS EDUCATIE
CONCLUSIES CONGRES BRUSSELSE VLAMINGEN
INTREKKING TOEKENNING ONDERSCHIEDING BERT PELEMAN

Inhoud

Nr. 13 Woensdag 16 april 1986

Berichten van verhindering, blz. 377

Motie

Indiening, blz. 377

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 377

Jaarverslagen

Indiening, blz. 377

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 378

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycck, A. Denys en H. Schiltz betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „tendant à assurer la défense de la langue française et à garantir aux mandataires publics d'expression française la liberté d'user de leur langue dans l'exercice de leurs fonctions”, Stuk CCF 30 (19851986) - N° 1

Bespreking, blz. 378

Spreker : de heer W. Van Durme

Hoofdelijke stemming, blz. 379

Regeling van de werkzaamheden, blz. 380

Nr. 14 Donderdag 24 april 1986

Berichten van verhindering, blz. 381

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 381

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 381

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 381

Dringende vragen (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer J. Van Hecke tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de verdere werking van de Vlaamse Jeugdraad na het ontslag van de Voorzitter ervan en de leden van de Katholieke Jeugdraad, blz. 381

Dringende vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de afwezigheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur bij het Algemeen-Nederlands Congres op 19 april 1986 te Amsterdam, blz. 382

Dringende vraag van de heer M. Desutter tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de door de Cokesfabriek te Zeebrugge veroorzaakte luchtverontreiniging, blz. 382

Dringende vraag van de heer K. Van Miert tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het voortbestaan van de uitgeverij Manteau, blz. 383

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de informatieve waarde van de reclamespots op de BRT-Televisie, blz. 383

Vraag van de heer O. Meyntjens tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het uitblijven van een eenheidsprijs voor het boek, blz. 384

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de organisatie van de opleiding van sociaal-culturele werkers door het **Vlaams Centrum** voor Volksontwikkeling, blz. 385

Vraag van de heer L. Vanvelthoven tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over het lozen van onzuiverd afvalwater en het uitblijven van aansluiting van de NV Tensenderlo Chemie op de collector, blz. 385

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het uitblijven van besluiten ter uitvoering van het decreet van 17 november 1982 houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium, blz. 386

Vraag van de heer A. de Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de resultaten van de werkgroep belast met het onderzoek van de overname van de Bourla-schouburg te Antwerpen door de Vlaamse Gemeenschap, blz. 386

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur over een verdoken tuchtmaatregel tegen een BRT-journalist, blz. 387

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cul-

tuur, over de deelneming van BRT-mensen aan gesprekken over de oprichting van een commercieel TV-net in Vlaanderen, blz. 388

Vraag van de heer N. De Batselier tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de sluiting van de Kraamkliniek Koningin Astrid te Hamme, blz. 389

Vraag van de heer O. Van Ooteghem tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de samenstelling van de Raad van Bestuur van de NV Flanders Expo, blz. 390

Motie van orde

Stand van zaken, blz. 390

Sprekers : de heer J. Van Elewycck, Minister G. Geens

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de geografische spreiding van scanners in Limburg, blz. 391

Interpellatie van mevrouw M. Van Puymbroeck tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de nefaste ontwikkelingen in de basiseducatie, blz. 394

Sprekers : mevrouw M. Van Puymbroeck, mevrouw N. Maes, de heer W. Seeuws, Minister P. Dewael

Interpellatie van de heer E. Van Rompuy tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de conclusies die de Vlaamse Executieve kan trekken uit het jongste Congres van de Brusselse Vlamingen, blz. 400

Sprekers : de heren E. Van Rompuy, V. Anciaux, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer F. Vermeiren, Minister G. Geens, de heer E. Gryp

Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de intrekking van de op voorstel van de Vlaamse Executieve aan de heer Bert Peleman toegekende onderscheiding, blz. 408

Sprekers : de heren H. Schiltz, G. Verhaegen, A. Denys, Minister P. Dewael

Indiening van moties, blz. 415

Regeling van de werkzaamheden, blz. 415

VOORZITTER : de heer F. Grootjans

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14.00 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, C. Marchand, V. Vanderheyden ; gezondheidsredenen.

H. Adriaensens, A. Steverlynck, F. Swaelen ; buitenslands.

A. Deneir ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende aanvulling van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer H. , Suykerbuyk houdende wijziging van artikel 2 van de Gemeentewet.
- Voorstel van decreet van de heer H. Coveliers c.s. houdende regeling van de voordracht van burgemeesters in het Vlaamse Gewest.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Taaldecreeetgeving.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 65)

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren J. Bosmans, A. De Beul, C. De Clercq, M. Decoster, J. Devolder, M. Didden, E. Gryp, mevrouw O. Lefeber, mevrouw N. Maes, de heren P. Peeters, J. Sleenckx, J. Valkeniers, L. Vanhorenbeek, L. Vanvelthoven, mevrouw M. Vogels, de heer F. Willockx.

DRINGENDE VRAGEN (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer J. Van Hecke tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de verdere werking van de Vlaamse Jeugdraad na het ontslag van de Voorzitter ervan en de leden van de Katholieke Jeugdraad

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Van Hecke tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de verdere werking van de Vlaamse Jeugdraad na het ontslag van de Voorzitter ervan en de leden van de Katholieke Jeugdraad.

De heer Van Hecke heeft het woord.

De heer J. Van Hecke (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, vrijdag 18 april jongstleden hebben de vertegenwoordigers van de Katholieke Jeugdraad in de Vlaamse Jeugdraad, en de Voorzitter zelf van dit adviesorgaan hun ontslag ingediend bij de Minister. Over het functioneren, of het niet-functioneren, over het wel en vooral het wee van de Vlaamse Jeugdraad is er sinds zijn ontstaan in 1982 al heel wat te doen geweest. Alles draait in feite rond de samenstelling ervan.

De Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap is sinds 18 april niet meer samengesteld conform de decretale bepalingen en de geest van de Cultuurpactwetgeving. De vraag rijst of de Vlaamse Jeugdraad in zijn huidige samenstelling zijn opdracht verder kan uitvoeren en adviezen kan ver-

Van Hecke

strekken nopens diverse aspecten van het jeugd beleid.

De vertegenwoordigers van de Katholieke Jeugdraad hopen met hun ontslag een doorbraak te forceren.

Graag had ik van de Minister vernomen hoe de aangekondigde evaluatie van de Vlaamse Jeugdraad nu verder zal verlopen.

Welke concrete initiatieven zal de Minister dienaangaande nemen ?

Is de Minister bereid om in dit verband ook de samenstelling en de opdracht van de Raad grondig aan te passen ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in antwoord op de vraag van het geachte lid kan ik het volgende mededelen.

Bij beslissing van de Vlaamse Executieve op datum van 26 juni 1985 werden de 37 leden van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap benoemd.

Bij beslissing van de Vlaamse Executieve op datum van 10 juli 1985, op voordracht van de Jeugdraad, werden drie ondervoorzitters en één voorzitter benoemd.

Op donderdag 3 april jongstleden heb ik de Voorzitter van de Jeugdraad op mijn kabinet ontboden om mij te informeren over de werking van de Raad.

Ten gevolge van een spijtig misverstand op het secretariaat van de Raad kon dit gesprek echter geen doorgang vinden.

Zeer recentelijk heb ik nog een schrijven aan de Voorzitter gericht waarin ik hem vroeg, in toepassing van het regeerakkoord, de werking van de Raad grondig te evalueren.

Op vrijdag 18 april jongstleden werd mij dan het ontslag van de Voorzitter van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap en van de fractie van de Katholieke Jeugdraad op mijn ka-

binet overhandigd.

Ik betreur de actuele evolutie ten zeerste aangezien het mijn bedoeling was, aan de Raad de nodige impulsen te geven opdat deze zijn opdracht beter zou vervullen.

Ten einde de nu ontstane impasse te doorbreken ga ik in de eerste plaats de Voorzitter uitnodigen zodat deze zijn standpunt zou kunnen verduidelijken.

In de tweede instantie wil ik de meningen van de Voorzitters van de erkende coördinatieorganismen van het Jeugdwerk beluisteren.

Na deze informatieronde is het mijn bedoeling de meest aangewezen maatregelen te treffen.

U zal begrijpen dat ik mij op dit ogenblik nog niet kan uitlaten over de voorstellen van de Katholieke Jeugdraad inzake een mogelijke oplossing voor de moeilijkheden waarmee de Jeugdraad nu wordt geconfronteerd.

Ik laat intussen deze suggesties evenwel nauwkeurig onderzoeken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Dringende vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de afwezigheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur bij het Algemeen-Nederlands Congres op 19 april 1986 te Amsterdam

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer De Beul tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de afwezigheid van de Gemeenschapsminister van Cultuur bij het Algemeen-Nederlands Congres op 19 april 1986 te Amsterdam.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, collega's, de

organisatoren van het 39e Algemeen-Nederlands Congres, waarvan de slotzitting plaatsvond op 19 april jongstleden te Amsterdam, waren erg verstoord door het feit dat de cultuurministers van Noord en Zuid hun toezegging tot het bijwonen van deze slotmanifestatie op het laatste ogenblik en na gezamenlijke afspraak afzegden.

Wil de Minister mij mededelen waarom hij samen met zijn Nederlandse collega tot deze onbegrijpelijke afzegging besloot ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, voor dit Congres werd ik uitgenodigd met een brief van 28 februari 1986. Op 21 maart liet ik de organisatoren weten dat ik wegens andere ambtsverplichtingen niet aanwezig kon zijn. *Er kan dus bezwaarlijk gesproken worden van het „op het laatste ogenblik afzeggen van een afspraak”.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Dringende vraag van de heer M. Desutter tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de door de Cokesfabriek te Zeebrugge veroorzaakte luchtverontreiniging

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Desutter tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de door de Cokesfabriek te Zeebrugge veroorzaakte luchtverontreiniging.

De heer Desutter heeft het woord.

De heer M. Desutter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ingevolge mijn vraag van 29 april 1985 heeft u een grondig onderzoek inzake de luchtverontreiniging veroorzaakt

Desutter

door de Cokesfabriek te Zeebrugge in het vooruitzicht gesteld.

Ik verneem dat over dit onderzoek een rapport zou verschenen zijn.

Kan de Minister mij nader informeren over de resultaten van dit onderzoek ? Welke maatregelen zullen getroffen worden om de luchtverontreiniging van genoemd bedrijf te beperken ?

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in antwoord op zijn vraag heb ik de eer het geachte lid te bevestigen dat de luchtkwaliteit en de geurhinder in de omgeving van het cokesovenbedrijf NV Carcoke te Zeebrugge grondig door het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie onderzocht werden.

Bij het onderzoek werden de meetresultaten van een vroeger algemeen onderzoek, dat in 1982 uitgevoerd werd, omtrent de luchtkwaliteit in de omgeving van Zeebrugge aangevuld met semistationaire metingen, die door het IHE in de maand augustus 1985 met behulp van een mobiel laboratorium in de omgeving van het cokesovenbedrijf uitgevoerd werden.

Het rapport van dit onderzoek werd mij enkele weken geleden medegegeeld. Samenvattend komen de besluiten neer op wat volgt.

De cokesoven gelegen in de achterhaven van Zeebrugge vormt een belangrijke bron van luchtverontreiniging en geurhinder. De graad van verontreiniging is gevoelig toegenomen ten opzichte van 1982. In de onmiddellijke omgeving van het bedrijf werden zeer hoge concentraties aan zwevend stof, tot 5.000 microgram per kubieke meter, gemeten, alsmede verhoogde concentraties van vluchtige koolwaterstoffen en zwavelhoudende gasvormige pollutanten en in mindere mate stikstofoxyden.

De verhoging der concentraties en de frequenties waarmede deze verhogingen optreden houden duidelijk verband met de laadoperaties en de cokesafvoer van de cokesoven.

De cokesoven werd bovendien aangeduid als specifieke bron voor de emissie van polycyclische aromatische koolwaterstoffen.

Gelet op het ernstig risico van dergelijke emissies voor de volksgezondheid is een drastische verlaging ervan dringend noodzakelijk.

Aan de AROL heb ik intussen opdracht gegeven bij komende strenge exploitatievoorwaarden uit te werken met het oog op een grondige sanering van het cokesovenbedrijf op korte termijn.

Het rapport van het IHE werd aan de Gouverneur van West-Vlaanderen en aan de Burgemeester van Brugge medegegeeld.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Dringende vraag van de heer K. Van Miert tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het voortbestaan van de uitgeverij Manteau

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Van Miert tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het voortbestaan van de uitgeverij Manteau.

De heer Van Miert heeft het woord.

De heer K. Van Miert (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de Vlaamse literatuur wordt op dit ogenblik ernstig bedreigd. Een multinationale onderneming onthoofd de uitgeverij Manteau die de werken van vele Vlaamse auteurs publiceert.

Welke maatregelen overweegt de Gemeenschapsminister om het voortbestaan van de uitgeverij Manteau in behoorlijke voorwaarden te verzekeren of alleszins de uitgeversmogelijkheden niet te laten beperken ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte colle-

ga's, met oprechte bezorgdheid neem ik kennis van de recente ontwikkelingen op directieniveau bij de uitgeverij Manteau.

Vanzelfsprekend ligt het wel en wee van het boekenbedrijf, in de meest ruime zin van het woord, mij zeer nauw aan het hart.

U zal echter wel begrijpen dat elke inmenging van overheidswege in de interne organisatiebeslissingen van een bedrijf niet kan.

Mochten zich in de toekomst echter ontwikkelingen voordoen met nefaste gevolgen voor onze literatuur, dan zal de Vlaamse Executieve zich daar ten gepastten tijde over beraden.

Ik kan enkel, samen met alle betrokkenen, hopen dat de recente verschuivingen aan de Manteautop rekening houden met de artistieke realiteiten in Vlaanderen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 65)

Vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de informatieve waarde van de reclamespots op de BRT-Televisie

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vanhorenbeek tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de informatieve waarde van de reclamespots op de BRT-Televisie.

De heer Vanhorenbeek heeft het woord.

De heer L. Vanhorenbeek (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, de laatste weken werden en worden de kijkers van de BRT-Televisie overspoeld met reclamespots. Drie ervan hebben betrekking op de verwarming van woningen, respectievelijk met aardgas, elektriciteit en steenkool. Deze spots vertonen een oppervlakkig karakter en pikken

Vanhorenbeek

niet in bij verantwoorde oplossingen inzake verwarmingsproblemen of -besparingen, die voor de consument en zijn woning nuttig of aangewezen zijn. Ook wordt met geen woord gerept over de nadelige effecten van bepaalde vormen van verwarming.

Mogen wij dienaangaande van de Minister vernemen :

1. of de programmatie door een overheidszender van soms drie op mekaar volgende reclamespots op éénzelfde avond of tijdstip ter promotie van drie verschillende verwarmingsbronnen wel een ernstige voorlichting of bekendmaking betekent en zo niet, waarom dit dan toch plaatsvindt ;

2. of er in verband met deze reclamespots overleg werd gepleegd met consumentenorganisaties — zo ja, welke — en de diensten voor programmatie van het wetenschapsbeleid, die zich specifiek met de problematiek van isolatie en verwarming van woningen bezighouden ;

3. waarom deze thematiek niet meer consumentgericht werd gebracht in bijvoorbeeld een programmareeks, die de verschillende energievormen en hun respectievelijk meest efficiënt gebruik voor de consument duidelijk maken ;

4. op welke wijze de Minister reeds is opgetreden inzake reclamespots op de BRT-Televisie en algemeen, ook inzake de vaststelling van de algemene normen waaraan reclamespots op de BRT-Televisie moeten voldoen ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, op zijn vragen kan ik het geachte lid het volgende meedelen.

1. Volgens de wens van de BRT en de energieleveranciers zelf worden de spots nooit tegelijkertijd, maar gespreid uitgezonden.

2. De inhoud van de spots wordt bepaald door de energieleveranciers, niet door de BRT. Vanzelfsprekend gaat de omroep vóór de uitzending na

of de spots niet strijdig zijn met de wetten, decreten en besluiten van de overheid. Het komt de BRT voor het overige niet toe censurerend op te treden.

3. In haar eigen programma's heeft de BRT reeds meermalen aandacht besteed aan de problemen rond de energievoorziening, verwarming en isolatie. Ook het Ministerie van Economische Zaken, Dienst Energiebehoud, voert geregeld campagnes gericht op een rationeel energieverbruik.

4. Het gaat niet om echte reclamespots met een commerciële inslag. De Raad van State heeft herhaaldelijk bevestigd dat etherreclame ten behoeve van economische sectoren geen handelsreclame is in de zin van de wet en dus geoorloofd is. Het komt de bestuursorganen van de BRT toe uit te maken of de voorgelegde niet-commerciële spots in overeenstemming zijn met de wetten, decreten, besluiten en adviezen van de Raad van State over de handelspubliciteit.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer 0. Meyntjens tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het uitblijven van een eenheidsprijs voor het boek

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Meyntjens tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het uitblijven van een eenheidsprijs voor het boek.

De heer Meyntjens heeft het woord.

De heer 0. Meyntjens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, reeds jaren dringen de uitgevers en traditionele boekhandelaars aan op een wettelijke regeling tot invoering van de „eenheidsprijs” voor het boek. De vorige Minister van Economische Zaken beloofde deze zaak te regelen via de wet op de handelspraktijken. Onder druk van de grote distributieondernemingen bleef een beslis-

sing uit.

Met de afwijzing van de „wettelijke eenheidsprijs” voor het boek door de Europese Commissie viel de discussie rond dit probleem stil. De grote handelszaken voerden, bij gebrek aan enig beleid ter zake, hun discountprijzen ten top. Ik hoef slechts te wijzen op de vestiging van een multinationale boekhandel te Gent.

De uitgevers en het traditionele boekbedrijf houden zich momenteel nog steeds aan een vrijwillige handhaving van de vastgestelde prijs. Wanneer er niet snel een echt boekbeleid tot stand komt, zullen ook zij deze vrijwillige prijsbinding moeten opgeven. De chaos in het boekbedrijf zal dan compleet zijn.

In de volgende legislatuur werden contacten voorgesteld tussen de Minister van Economische Zaken en de Gemeenschapsminister van Cultuur. Werd er over dit probleem reeds overleg gepleegd met de Minister van Economische Zaken ? Bestaan er afspraken om tot een regeling te komen ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het probleem van de boekenprijs voor België in casu de Vlaamse Gemeenschap, heeft — in het teken van een „Europese Ruimte van het Boek” — een supranationaal karakter gekregen. De markt voor het boek wordt immers grotendeels bepaald door de taal waarin het is geschreven en valt bijgevolg samen met een taalgebied, niet met landsgrenzen.

Vandaar dat in de eerste plaats grondig nagegaan hoort te worden, hoe men deze problemen in onze buurlanden denkt op te vangen. Het belang van een onderling overleg Vlaanderen-Nederland op het niveau van de Taalunie kan dus niet genoeg worden benadrukt.

Een definitief Vlaams standpunt zal slechts worden bepaald als elke administratie zijn houding zal hebben bepaald. In principe zijn wij voorstander van de prijsvrijheid, óók op het gebied van het boek, met echter de nodige re-

Dewael

stricties voor de belletrise, een sector die in Vlaanderen zwaar op de proef gesteld wordt en waar beschermende maatregelen zich lijken op te dringen. Probleemverzwarend werkt ook het feit dat in deze materie Gemeenschaps- en nationale belangen elkaar kruisen en voor bevoegdheidsconflicten kunnen zorgen.

Contacten met het Ministerie van Economische Zaken worden daaromtrent gereactiveerd maar concrete afspraken om tot een regeling te komen zijn nog niet gemaakt.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de organisatie van de opleiding van sociaal-culturele werkers door het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Seeuws tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de organisatie van de opleiding van sociaal-culturele werkers door het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling.

De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, door de voorganger van Minister Dewael — Minister Poma — werd het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling opgericht, een pluralistische vzw die een aantal dienstverlenende activiteiten inzake volksontwikkeling op zich zou nemen, onder meer de systematische opleiding van de sociaal-culturele werker.

Wat stellen we nu vast? Na 1 jaar werking schudt de VCVO de opleidings-taak, die kadert in een wettelijke vereiste voor de deelnemer, van zich af door middel van onderaanneming door de bestaande vormingsinstellingen. Deze kunnen naargelang het hun

past één of meerdere modules van de verplichte 6 leergebieden op zich nemen.

Het is onaanvaardbaar dat een pluralistisch opgezette opleiding — die eigenlijk een overheidsinitiatief hoort te zijn, gezien het feit dat deze bijscholing wettelijk verplicht is — teniet wordt gedaan en dat de daartoe beschikbaar gestelde gemeenschapsgelden naar de afzonderlijke, zuilgebonden instellingen gaat.

Mogen we van de Minister vernemen welke criteria zullen worden gebruikt om te garanderen dat de wettelijk verplichte bijscholing voor sociaal-culturele werkers op een werkelijk pluralistische wijze wordt georganiseerd?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling heeft bij de stichting de opdrachtgekregen jaarlijks op pluralistische wijze een cursus op te zetten in het kader van de verplichte bijscholing voor sociaal-culturele werkers.

Hieraan kan naargelang de behoeften via een samenwerkingsverband met erkende koepelorganisaties en vormingsinstellingen een modulair aanbod worden toegevoegd.

Met andere woorden, naast het pluralistisch initiatief van het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling als dusdanig kunen door mij, op basis van behoeften, modules worden erkend indien deze via een samenwerkingsverband met het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling worden opgezet.

Het modulair systeem maakt het mogelijk dat bepaalde deelnemers gemakkelijker kunnen participeren wegens de spreiding in de tijd. Bovendien kan het wenselijk zijn dat bepaalde aspecten in de cursus een ideologische en/of filosofische invulling krijgen.

Ik kan het geachte lid dan ook verzekeren dat het mijn nadrukkelijke bedoeling is het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling als pluralistische organisatie te blijven belasten met het organiseren van de opleiding en de

bij scholing van de sociaal-culturele werkers.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer L. Vanvelthoven tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over het lozen van ongezuiverd afvalwater en het uitblijven van aansluiting van de NV Tessenderlo Chemie op de collector

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vanvelthoven tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over het lozen van ongezuiverd afvalwater en het uitblijven van aansluiting van de NV Tessenderlo Chemie op de collector.

De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer L. Vanvelthoven (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, recent onderzoek van de lozingen van de afvalwaters van de NV Tessenderlo Chemie te Tessenderlo en Ham heeft aangetoond dat in de zaak 5 lozingspunten worden aangetroffen, waarvan 2 met vergunning, die wordt overtreden, en 3 zonder enige vergunning, en dat in de Winterbeek 3 lozingspunten zonder vergunning worden aangetroffen.

Processen-verbaal ter zake bleven zonder gevolg. Anderzijds werd op schriftelijke vragen door de Gemeenschapsminister reeds geantwoord dat indien de aan gang zijnde voorbereidingen volgens plan kunnen worden uitgevoerd, de aansluiting van de vermelde afvalwaters op de collector in de loop van het eerste semester 1985 zal gebeuren.

Eén jaar later dient vastgesteld dat de aansluiting op de collector niet is gebeurd, dat de onderneming ongezuiverd water loost en geen voorbereidende maatregelen treft om de aansluitingsvoorwaarden te realiseren.

Graag vernam ik :

Vanvelthoven

1. welke de juiste stand van zaken in verband met de inwerkingstelling van de collector is ;

2. of dergelijke aansluiting nog steeds als de ideale oplossing wordt beschouwd, gelet op de vervuiling van de Schelde ;

3. welke maatregelen worden overwogen om de huidige vervuiling te stoppen.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, de collector langs het Albertkanaal werd destijds gebouwd om het zoute afvalwater van de bedrijven in West-Limburg rechtstreeks te kunnen afvoeren naar de Zeeschelde.

Het gebruik van de collector voor deze afvalwaters, biedt de mogelijkheid het gehele stroomgebied van de Laak en de Nete definitief te saneren.

Tijdens de voorbije jaren werd in een eerste fase een proefprogramma afgevoerd, dat erop gericht was proefondervindelijk na te gaan of het afvalwater van de bedrijven in Tessenderlo gravitair kon getransporteerd worden van Limburg naar Antwerpen. Deze fase kon in 1985 positief worden afgesloten.

In een tweede fase werd contact opgenomen met de betrokken bedrijven, om de mogelijkheden van aansluiting op de collector vast te leggen.

Een belangrijk aspect hierbij zijn uiteraard de lozingsvoorwaarden. Het spreekt vanzelf dat, bij lozing in de collector, in ieder geval de sectoriële voorwaarden voor het lozen van afvalwater in oppervlaktewater moeten worden gerespecteerd. De Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij heeft ter zake reeds voorwaarden opgelegd aan de betrokken bedrijven.

Door een team van experts wordt thans onder meer onderzocht in welke mate bij komende voorwaarden moeten opgelegd worden, opdat in de Schelde geen bij komende vervuiling zou veroorzaakt worden.

Tevens controleert de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij de huidige lozingen van de betrokken bedrijven, ten einde na te gaan of aan de geldende lozingsvergunningen voldaan wordt en om vast te stellen of het bedrijf de nodige aanpassingen doorvoert ten einde te beantwoorden aan de normen, die zullen gelden bij latere lozing in de collector.

De Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij heeft reeds verschillende overtredingen vastgesteld, waarvan de bevoegde gerechtelijke instanties op de hoogte werden gesteld. Het bedrijf werd tevens aangemaand dringend de nodige maatregelen te treffen.

Het blijft mijn standpunt, dat de ingebruikname van de collector de kwaliteit van het Scheldewater niet negatief mag beïnvloeden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het uitblijven van besluiten ter uitvoering van het decreet van 17 november 1982 houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het uitblijven van besluiten ter uitvoering van het decreet van 17 november 1982 houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in het Belgisch Staatsblad van 4 maart 1982 verscheen het decreet houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium.

Thans, vier jaar later, zijn nog steeds geen uitvoeringsbesluiten verschenen bij dit belangrijk luik van onze decreetgeving inzake monumentenzorg.

Het is mij nochtans bekend dat inmiddels een aantal ontwerp-uitvoeringsbesluiten door de bevoegde administratie werden opgesteld.

Wil de Minister mij dan ook mededelen :

1. waarom deze ontwerp-uitvoeringsbesluiten niet worden getroffen en gepubliceerd ;

2. wanneer hij uiteindelijk het geheel van de vereiste uitvoeringsbesluiten gaat nemen en publiceren ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter,

1. het is juist dat inmiddels een aantal ontwerp-uitvoeringsbesluiten door de bevoegde administratie werden voorgelegd aan het Kabinet ;

2. ik oordeelde echter dat deze voorstellen op een aantal punten dienden bijgewerkt te worden ;

3. om aan uw bezorgdheid, die ik overigens deel, tegemoet te komen zal ik bij mijn administratie aandringen opdat ik zo vlug mogelijk over de aangepaste voorstellen zou kunnen beschikken, met het oog op het nemen van mijn beslissing.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de resultaten van de werkgroep belast met het onderzoek van de overname van de Bourlaschouburg te Antwerpen door de Vlaamse Gemeenschap.

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Beul tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de resultaten van de werkgroep belast met het onderzoek van de overname van de Bourlaschouburg te Antwerpen door de Vlaamse Gemeenschap.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, sinds november 1984 werd bij beslissing van de Vlaamse Executieve een werkgroep in het leven geroepen om de overname van de Bourla-schouwburg, eigendom van de stad Antwerpen, grondig te onderzoeken zowel beleidsmatig, technisch als budgettair.

Anderhalf jaar later lijkt het me redelijk aan de Minister te vragen of de werkzaamheden van bewuste werkgroep reeds tot enig concreet resultaat hebben geleid.

Het zal de Minister wellicht niet onbekend zijn dat zowel het Ballet van Vlaanderen als de Philharmonie en de Kameropera de Bourla-schouwburg als thuishaven wensen. Mede namens deze instellingen hopen wij dan ook van de Minister een geruststellend antwoord te mogen ontvangen.

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, hierbij deel ik het geachte lid mede dat einde 1984 een aantal vragen voor de werkgroep meer verduidelijking vereisten. In de loop van 1985 werden een aantal aspecten in verband met de vergunnings- en exploitatievoorwaarden, de kostprijs van de verbouwingen, verduidelijkt. Adviezen en rapporten werden ingewonnen van de diverse betrokken instanties.

Dit onderzoek werd uitgevoerd op basis van de principiële optie om het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, de Philharmonie van Vlaanderen en de Vlaamse Kameropera een thuishaven te bezorgen.

Als concreet resultaat van de werkgroep kunnen een aantal alternatieve kostprijzen voor de herstelling en restauratie van het gebouw vermeld worden. Deze alternatieve kostprijzen variëren van 80 tot 130 miljoen frank.

Een definitieve beslissing over het dossier Bourla zal getroffen worden door de Vlaamse Executieve na de goedkeuring van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1986.

In het kader van de budgettaire ruimte zal nagegaan worden of het in 1986

mogelijk is om de nodige restauratie- en herstellingswerken aan te vatten.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over een verdoken tuchtmaatregel tegen een BRT-journalist

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Beul tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over een verdoken tuchtmaatregel tegen een BRT-journalist.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, eind 1981 werd tegen de BRT-journalist, die de toenmalige regeringsformateur nogal scherp en indringend interviewde voor het ochtendjournaal, door de Administrateur-generaal van de BRT een dubbele sanctie getroffen, een berisping en zijn verwijdering uit de Wetstraat.

Deze dubbele sanctie werd destijds getroffen zonder dat de betrokkene vooraf werd gehoord. De elementaire rechten van de verdediging, gewaarborgd aan alle personeelsleden in overheidsdienst werden hierbij grof miskend. Het hoefde dan ook niemand te verwonderen dat de Raad van State deze maatregelen vernietigde waarbij de verwijdering uit de Wetstraat van de betrokkenen „als een verdoken tuchtmaatregel” werd omschreven.

Thans heeft dezelfde Administrateur-generaal gemeend zonder enige aanleiding de betrokken journalist andermaal uit de Wetstraat te moeten verwijderen en dit op het moment dat een ander, degelijk en ervaren journalist van de politieke redactie van *Aktueel* overstapt naar een provinciale krant, zodat er zeker geen sprake kan zijn van redactionele overbezetting.

Eerst poogde de Administrateur-ge-

neraal de betrokken journalist weg te promoveren naar de post van eindredacteur bij de Wereldomroep en bij weigering van dit vergiftigd geschenk werd hij dan andermaal zonder motivatie ter beschikking gesteld van de gewone radio-nieuwsdienst en ook ditmaal zonder voorafgaandelijk te zijn gehoord.

Het spreekt vanzelf dat wij hier staan voor een verlate hernieuwing van de verdoken tuchtmaatregel van 1981, wat neerkomt op recidive en indruist tegen elk normaal rechtsgevoel. Mag ik de Minister dan ook vragen of hij de Administrateur-generaal op zijn plicht en onpartijdigheid en tot het respecteren van het recht op verdediging heeft gewezen en of hij hem heeft verzocht de verdoken tuchtmaatregel regelmatigshalve ongedaan te maken ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, eerst zou ik het geachte lid er willen op wijzen dat zijn uiteenzetting over de sanctie die de radio-journalist kreeg opgelegd naar aanleiding van zijn interview met premier Martens in december 1981 en over de vernietiging ervan door de Raad van State niet helemaal volledig is. De Administrateur-generaal van de BRT heeft indertijd zijn beslissing tot het opleggen van een sanctie vervangen door een nieuwe beslissing waarbij wel de substantiële vormvereisten werden nageleefd. Die beslissing werd niet vernietigd door de Raad van State ;

het geachte lid zegt dat de Administrateur-generaal de betrokken radio-journalist opnieuw een verdoken tuchtmaatregel heeft opgelegd : zonder enige aanleiding en zonder motivatie zou de Administrateur-generaal eerst gepoogd hebben de betrokken journalist weg te promoveren naar de Wereldomroep en toen de journalist in kwestie dat niet aanvaardde, heeft hij hem ter beschikking gesteld van de gewone radio-nieuwsdienst. De promotie waar het geachte lid het over heeft, was in feite een interimaat van redactiesecretaris dat de betrokkene inderdaad geweigerd heeft — een weigering waartoe hij ten volste het recht

Kan de Vlaamse Jeugdraad nog adviezen verstrekken over de diverse aspecten van het jeugdbeleid ? Kan deze Raad, in zijn huidige samenstelling, zijn opdracht verder uitvoeren, zo wilde de heer J. Van Hecke (CVP) meer precies weten

heeft — en waarvan de Administrateur-generaal akte heeft genomen. De Administrateur-generaal heeft de betrokken journalist nadien ook te kennen gegeven hem een nieuwe taak binnen de radio-nieuwsdienst te willen toewijzen.

Maar in tegenstelling tot wat het geachte lid misschien heeft vernomen uit krantenberichten was de beslissing van de Administrateur-generaal wel degelijk gemotiveerd, en dit in een dienstorder van 9 april 1986 van de Administrateur-generaal aan de betrokken journalist.

Essentieel komt ze erop neer dat aangezien de heer Buyle op eigen verzoek twee maanden afwezig is geweest op een moment van cruciale besprekingen over de bijzondere machten in het Parlement, de Administrateur-generaal gemeend heeft de follow-up van deze behandeling te moeten toevertrouwen aan de collega's die de heer Buyle tijdens diens afwezigheid voortreffelijk hadden vervangen ;

wat het geachte lid tenslotte vraagt,

behoort niet tot mijn bevoegdheid. Het toekennen van interimaten en het bepalen van de taak van een journalist binnen de nieuwsdienst, zijn zaken waarover de Administrateur-generaal beslist.

Overeenkomstig artikel 13 van het BRT-decreet is de Administrateur-generaal belast met de algemene leiding van de diensten onder het gezag van de Raad van Beheer. De toezichthoudende Minister kan slechts achteraf de beslissingen van de Raad van Beheer vernietigen wanneer deze strijdig zouden zijn met de wet of het algemeen belang. De toezichthoudende Minister kan zich daarbij niet in de plaats stellen van het bestuur in kwestie. Hij kan zich niet zonder meer mengen in de interne keuken van de BRT. Dit zou trouwens door de meeste fracties van deze Raad niet worden aanvaard.

Tot slot weze vermeld dat de Raad van Beheer zich in een volgende vergadering over deze aangelegenheid zal beraden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van heer A. De Beul tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de deelneming van BRT-mensen aan gesprekken over de oprichting van een commercieel TV-net in Vlaanderen

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Beul tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de deelneming van BRT-mensen aan gesprekken over de oprichting van een commercieel TV-net in Vlaanderen.

De heer De Beul heeft het woord.

De heer A. De Beul (op de tribune) : Mijnheer' de Voòrzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de Veronica-directeur deelde aan de Vlaamse pers mede dat hij onlangs met belangrijke personen uit Vlaanderen in het Crest-hotel te Antwerpen bespreking heeft gevoerd over de oprichting van een commercieel TV-net in Vlaanderen. Bij deze personen bevonden zich, volgens zijn zeggen, hooggeplaatsten van de BRT.

Wil de Minister mij in dit verband de volgende gegevens verstrekken ?

1. Welke BRT-personaliteiten waren bij kwestieuze besprekingen betrokken ?
2. Handelden zij in opdracht van de Raad van Bestuur van de BRT of desgevallend van de BRT-hiërarchie dan wel louter voor zich persoonlijk ?
3. Werden er met het oog op deze besprekingen van BRT-zijde instructies gegeven ?
4. Waren de Minister, zijn Kabinet of zijn Regeringscommissaris bij de BRT van deze zaak op de hoogte ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Voorzitter, collega's, in antwoord op de vraag van het geachte lid kan ik

Dewael

hem melden dat de Veronica-directeur blijkbaar heeft gesproken met personen van de mij voor het overige onbekende vereniging „Werkgroep Vlaamse Televisie”.

Bij de delegatie van de Werkgroep Vlaamse Televisie was blijkbaar een producer bij de BRT aanwezig. Blijkens inlichtingen heeft betrokkene ten persoonlijke titel gehandeld, wat uiteraard de omroep niet bindt.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer N. De Batselier tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de sluiting van de Kraamkliniek Koningin Astrid te Hamme.

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer De Batselier tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de sluiting van de Kraamkliniek Koningin Astrid te Hamme.

De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, Gemeenschapsminister Lenssens blijkt beslist te hebben de erkenning voor de Hamse OCMW-materniteit Koningin Astrid in te trekken. Zoals voorzien steunt de Minister zich hierbij op het advies van de Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisplanning en het verslag van de Administratie.

Nu blijken de argumenten van de Administratie en van de VCZP te kunnen worden weerlegd of hun bezwaren vrij eenvoudig te kunnen worden verholpen. Denken wij hierbij maar aan de zogenaamde architectonische tekortkomingen. De „onderzoekskamer' kan perfect worden opgevangen in de „arbeidskamer”, de plannen om douches te installeren bestonden reeds, het sanitair voldoet intussen aan de normen in tegenstelling tot de situatie

waarover het verslag nog spreekt, de afstand verloskamer-operatiekwartier bedraagt een normale 86 meter en mits een eenvoudige ingreep kan men een alternatieve weg maken ; eveneens onjuist in het verslag van de VCZP van 21 november 1985 is dat er geen 24 uur permanentie van een vroedvrouw zou verzekerd zijn, enzovoort.

Gezien al deze onnauwkeurigheden vraag ik of de Minister oordeelt of hij niet op verkeerde basis werd geadviseerd ?

De Administratie concludeerde desondanks in haar verslag van 8 mei 1985 tot een voorstel tot verlenging van erkenning tot 31 december 1987. Het advies van de VCZP van 20 juni 1985 citeert echter verkeerdelijk het voorstel van de Administratie op 31 december 1985. Is dit geen belangrijke tekortkoming ?

Waarom negeert de Gemeenschapsminister de wil van de OCMW-raad van Hamme die zich unaniem tegen de sluiting van de kraamkliniek uitspreekt ? Werden de gevolgen op het OCMW-ziekenhuis onderzocht ?

Wil de Gemeenschapsminister hiermede een beleid voeren om kleinschalige welzijnsvoorzieningen — zoals de Hamse materniteit — in de toekomst alle uit te schakelen ?

Werd een globale kosten-batenanalyse uitgevoerd over alle aspecten van het behoud of de sluiting van de Hamse materniteit ?

Blijft de Minister bij zijn beslissing ?

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, allereerst dient benadrukt dat ik niet op een verkeerde basis werd geadviseerd in verband met de sluiting van de materniteit, 11 bedden, van de kliniek Fabiola te Hamme. Alle elementen van dit dossier zijn mij voldoende bekend en zowel de bevoegde administratie als de Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering hebben mij alle nodige documenten bezorgd om een gefundeerde beslissing ter zake te kunnen nemen.

Het feit dat in het verslag van 8 mei 1985 een verlenging van erkenning tot 31 december 1987 werd voorgesteld door de administratie is ter zake niet doorslaggevend, aangezien het advies van de Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering pas tot stand komt na een ruime discussie tussen de administratie en de erkenningscommissie met name de onderafdeling van de Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering. Het advies van de VCZP, dat op 20 juni 1985 bekrachtigd werd, vermeldt 31 december 1985 als uiterst datum van erkenning.

Overeenkomstig de te volgen procedure werd een bijkomend onderzoek ingesteld en werden de afgevaardigden van de OCMW-raad gehoord op de vergadering van de werkgroep „Erkenning” op 24 oktober 1985. Het resultaat van dit bijkomend onderzoek heeft geleid tot een advies, waarbij als sluitingsdatum 1 april 1986 werd voorgesteld.

Ten einde de instelling toe te laten maatregelen te treffen ten bate van de patiënten en van het personeel, werd uiteindelijk beslist de erkenning te verlengen tot 30 september 1986.

Hoewel aan bepaalde architectonische tekortkomingen mogelijks kan verholpen worden blijft het feit dat een materniteit van 11 bedden, als losstaande eenheid van de rest van een ziekenhuis, vragen omtrent de kwaliteit van de verleende zorgen doet rijzen.

Inzake het minimum aantal bedden in een materniteit wordt door de VCZP als gedragslijn gehanteerd dat een materniteit in principe minimaal over 20 bedden moet beschikken. Deze gedragslijn werd ingegeven door de zorg om de kwaliteit van de verzorging te waarborgen.

In verband met kosten-batenanalyse van de materniteit in Hamme dienen vooral rekening te houden met de wisselende lage bezettingsgraad. Hoewel financiële overwegingen niet aan de basis liggen van de sluiting, is het duidelijk dat de uitbating van een ziekenhuisdienst met slechts 11 bedden, die bovendien regelmatig een lage bezettingsgraad kennen, ongetwijfeld financiële problemen stelt.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer O. Van Ooteghem tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de samenstelling van de Raad van Bestuur van de NV Flanders Expo

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Ooteghem tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de samenstelling van de Raad van Bestuur van de NV Flanders Expo.

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, tijdens een persconferentie op 16 april 1986 werd door de Voorzitter van de Raad van Bestuur van de NV Flanders Expo, de samenstelling van de Raad van Bestuur bekend gemaakt.

Tot verrassing en verontwaardiging van veel aanwezigen behoren de vertegenwoordigers van de openbare sector allen tot de meerderheidspartijen.

Aangezien het een gemengd initiatief van de overheid en het bedrijfsleven betreft, waarin heel wat gemeenschapsgeld wordt geïnvesteerd, zou het onbetamelijk zijn wanneer slechts de helft van de Vlaamse Gemeenschap in de Raad van Bestuur zou vertegenwoordigd zijn.

Bovendien is het de bedoeling in de centrale tentoonstellingshal een indoor-atletiekpiste aan te leggen en de gebouwen voor andere sportieve en culturele manifestaties ter beschikking te stellen. Zonder de minste twijfel moet in dat geval het Cultuurpact worden toegepast en moeten de vertegenwoordigers van alle ideologische en filosofische strekkingen uit Vlaanderen in de Raad van Bestuur van

Flanderse Expo vertegenwoordigd zijn.

Mag ik de geachte Voorzitter van de Vlaamse Regering dan ook verzoeken mij te willen mededelen wat hij zal ondernemen om de samenstelling van de Raad van Bestuur van Flanders Expo in overeenstemming te brengen met de letter en de geest van het Cultuurpact ?

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het Vlaamse Gewest is één van de zeventien aandeelhouders van de NV Flanders Expo.

Conform de wetten op de handelsvennootschappen en de statuten voor voormelde naamloze vennootschap, worden de bestuurders van deze vennootschap benoemd door de algemene vergadering van de aandeelhouders. Op voordracht van de Vlaamse Executieve heeft de algemene vergadering op 21 mei 1985 de heer E. Stroobants benoemd als lid van de Raad van Bestuur.

Het betreft hier geen „overheidsmaatregel”, zodat het Cultuurpact niet van toepassing is.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Stand van zaken

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord voor een ordemotie.

De Voorzitter : Mag ik u vragen in het kort te zeggen waarover het gaat.

De heer J. Van Elewyck : Het gaat over de orde van de beraadslaging.

De Voorzitter : U heeft het woord, mijnheer Van Elewyck.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's,

tijdens de vergadering van 27 maart 1986 heeft de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting aangekondigd dat de begroting van de Vlaamse Gemeenschap vóór het einde van de maand maart voor bekrachtiging aan de Executieve zou worden voorgelegd en heeft toen de verbintenis aangegaan om die begroting uiterlijk half april bij de Raad in te dienen.

Ik citeer de Minister : „ik neem me voor dat de begroting zal kunnen worden besproken in de Commissie van de Raad tijdens de laatste week van april.”

Welnu, dit is de laatste week van april wat de Vlaamse Raad betreft. Daarom heb ik aan de Voorzitter van de Executieve volgende vraag te stellen : mijnheer de Voorzitter, werd dit ontwerp van begroting inderdaad ter bekrachtiging aan de Executieve voorgelegd ? Zo ja, op welke datum, en, zo ja, waarom werd het dan nog niet gedrukt en rondgedeeld ? Waarom komt de Executieve de verbintenis niet na die zij heeft aangegaan tijdens de openbare zitting van deze Raad op 27 maart jongstleden ?

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de vraag betreffende de data van de indiening van de begroting is gericht tot de Minister van Financiën en Begroting. Toch wil ik er graag op antwoorden.

De begroting van de Vlaamse Gemeenschap zal normaal mogen worden afgewerkt zodat zij door de Executieve kan worden bekrachtigd. Volgende week zal zij dan bij de Vlaamse Raad worden ingediend.

De redenen van vertraging werden vroeger reeds door de Minister van Financiën en Begroting uiteengezet. Ik kan daar gewoon naar verwijzen. Daarnaast wens ik er uw aandacht op te vestigen dat eerst verleden dinsdag met de nationale Regering het overleg plaatshad in verband met de overdracht van belastingen, met andere woorden de ristornering van een aantal belastingen. Aldus konden wij dit element niet in onze middelen inschrijven. Inmiddels is dit gebeurd.

Geens

De middelenbegroting werd reeds door de Executieve bekrachtigd. De definitieve raming van de uitgaven kunnen wij slechts doen wanneer wij ook over de inkomsten waarover wij kunnen beschikken, voldoende gegevens hebben. Dat is de reden waarom de begroting niet vroeger werd ingediend. De kalender die door de Minister van Financiën en Begroting werd opgesteld, werd nagenoeg gerespecteerd, met dien verstande dat niet voor het einde van de maand april de bespreking kan worden aangevat in de Raad. De indiening van de begroting vóór einde april zal evenwel feit zijn.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van Executieve, collega's, in vergelijking met de verklaringen die namens de Executieve in deze vergadering werden afgelegd en met de engagementen die op 27 maart werden aangegaan, betreur ik dat men erin slaagt op minder dan één maand tijd een bij komende vertragung van ongeveer drie weken op te lopen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de geografische spreiding van scanners in Limburg

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vanvelthoven tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de geografische spreiding van scanners in Limburg.

De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer L. Vanvelthoven (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's,

een gezondheidsbeleid, en meer speciaal een ziekenhuisbeleid, beantwoordt maar aan zijn opdracht, als het rekening houdt met de behoeften van de bevolking. Voor de regio's Noord-Limburg en Oost-Antwerpen tellen blijkbaar andere normen. Ik doel ter zake op de toewijzing van transversale axiale tomografen aan de provincie Limburg.

Laten we beginnen bij het begin. Bij koninklijk besluit van 9 maart 1977 werden 11 tomografen voorzien voor het Vlaamse Gewest, waarvan 1 in Limburg met name in het Sint-Jansziekenhuis te Genk. Later adviseert de Gewestelijke Commissie voor Ziekenhuisprogrammering nog over de toewijzing van 7 andere toestellen voor Vlaanderen met opnieuw 1 toestel voor Limburg. Op 19 juli wordt gunstig advies gegeven aan het Sint-Jacobsziekenhuis te Tongeren voor de inplanting van 1 scanner. De situatie was op dat ogenblik dus zo dat Zuid-Limburg, regio Sint-Truiden-Tongeren, en Midden-Limburg, Hasselt-Genk, elk over 1 axiale tomograaf beschikken. In Vlaanderen dienen vervolgens 12 bij komende scanners te worden toegewezen. De Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering adviseert op 23 mei 1985 unaniem de 12 in de Vlaamse Gemeenschap te plannen scanners voor niet-universitaire ziekenhuizen als volgt te verdelen over de onderscheiden provincies : Antwerpen : 3 ; Oost-Vlaanderen : 3 ; West-Vlaanderen : 2 ; Limburg : 2 ; Vlaams-Brabant : 2.

Deze verdeling hield rekening met de inplanting van de universitaire instellingen.

Met verbazing en zelfs ontsteltenis vernam de derde Limburgse ziekenhuisregio, dat de Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering voor wat de provincie Limburg betreft gunstig adviseert voor de toewijzing van een transversale axiale tomograaf aan :

1. het Salvatorziekenhuis te Hasselt ;
2. het Virga Jesse Ziekenhuis opnieuw te Hasselt.

Kortom, mijnheer de Minister, maken wij even de regionale optelling dan blijkt hieruit dat Zuid-Limburg over

een scanner te Tongeren beschikt, Midden-Limburg over drie axiale tomografen, 1 te Genk en 2 te Hasselt terwijl Noord-Limburg nog steeds geen enkele scanner kreeg toegewezen, evenmin als de aangrenzende regio Oost-Antwerpen, Mol-Geel.

Deze onevenwichtige verdeling discrimineert ons inziens sterk de inwoners van Noord-Limburg en Oost-Antwerpen, terwijl tal van argumenten pleiten voor de toewijzing van een scanner aan Noord-Limburg.

Zetten we onze argument hier even op een rijtje.

In het interim-advies inzake de behoeftenraming met betrekking tot de verdeling van de scanners van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen worden als criteria weerhouden :

1. dat de spreiding over het ganse land op een evenwichtige wijze moet gebeuren, in acht genomen de bevolkingsdichtheid en de bereikbaarheid van de installaties ;

2. dat rekening dient gehouden met de toegankelijkheid — afstand — van de uiteraard moeilijk te transporteren patiënten van een traumatologie-dienst naar een scannertoestel.

Wat het eerste criterium betreft, lijkt ons deze regionale verdeling — 1 voor Zuid-Limburg, 3 voor Midden-Limburg en geen enkele voor Noord-Limburg — helemaal niet zo evenwichtig. Limburg werd volgens de zone-indeling van de Gewestelijk Commissie voor Ziekenhuisprogrammering opgedeeld in 3 regio's zijnde : Lommel-Maaseik 165 069 inwoners ; Hasselt-Genk 395 451 inwoners ; St Truiden-Tongeren 163 5 12 inwoners.

In dit verband is het belangrijk te vermelden, dat er een „Functioneel Samenwerkingsverband” werd opgericht tussen ziekenhuizen te Maaseik-Bree-Lommel-Mol. Het ziekenhuis van Mol maakt nochtans deel uit van de ziekenhuisregio Geel. Rekening houdend met de afbakening van dit verzorgingsgebied kan gesteld worden dat de 4 ziekenhuizen van het functioneel samenwerkingsverband een regio met 279 284 inwoners als verzorgingsgebied hebben. Dit ruime

Vanvelthoven

samenwerkingsverband, dat aan alle gestelde criteria voldoet, krijgt dus volgens het advies van de Commissie geen kans, de betrokken patiënten, 280 000, deze medische apparatuur aan te bieden.

Criterium twee duidt op de toegankelijkheid, de afstand patiënt-scanner. Indien in Noord-Limburg geen axiale tomograaf wordt geplaatst, zal de afstand die een zieke dient af te leggen om een scanner-onderzoek te ondergaan, blijven liggen tussen 20 en 45 km. De nadelige gevolgen van een dergelijk situatie liggen voor de hand :

1. het vervoer blijft fysisch zwaar belastend voor de patiënten en werkt kostenverhogend ;
2. patiënten worden op een wachtlijst geplaatst, oplopend tot één maand en meer met alle nadelige gevolgen van dien, terwijl de behandelende geneesheren gelimiteerd worden in hun diagnosemiddelen ;
3. klassieke onderzoeken die meestal agressief zijn ten opzichte van de patiënt en die langdurig en duur uitvallen kunnen daardoor niet worden uitgeschakeld.

Het „Functioneel Samenwerkingsverband” tussen de algemene ziekenhuizen van Maaseik-Bree-Lommel-Mol deed in het kader van koninklijk besluit 18 maart 1985, een aanvraag voor een dergelijke C.T. Scanner. Artikel 1 van dit koninklijk besluit beschrijft de maxima-criteria voor de programmering van een scanner met name 14 toestellen in universitaire ziekenhuizen maximum 2 per geneeskundige faculteit ; en bovendien 1 toestel per 250.000 inwoners in algemene niet-universitaire ziekenhuizen.

Het samenwerkingsverband omvat, zoals reeds aangegeven, 279.284 inwoners en voldoet dus ruim aan de gestelde criteria.

Artikel 2 stelt daarbij nog volgende voorwaarden :

het ziekenhuis moet bij voorbeeld over minimum 250 acute bedden beschikken maar — en wij citeren : „In geval evenwel een samenwerkingsovereenkomst tussen meerdere alge-

mene ziekenhuizen wordt afgesloten met het oog op de installatie van het vermelde toestel dient de minimale gezamenlijke bedcapaciteit van deze ziekenhuizen 400 acute bedden te bedragen”. Welnu, ook aan deze voorwaarden wordt ruim voldaan. Het samenwerkingsverband beschikt over 622 acute bedden en zit daarmee ruim boven de gestelde norm van 400. Ook aan andere voorwaarden die in het koninklijk besluit van 18 maart 1985 worden gesteld, wordt ruim voldaan.

Het laat zich aanzien, dat de Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering zich eerder liet inspireren door de onderlinge concurrentiestrijd tussen twee ziekenhuizen in dezelfde stad, — om Hasselt niet te noemen — dan door de daadwerkelijke behoeften van de bevolking. Wanneer we bovendien weten dat bepaalde personen die zitting hebben in deze Commissie, nauwe bevindingen hebben met ziekenhuizen die wel een scanner kregen toegewezen, werpt dit een bijzonder licht op de deontologische aspecten van dit dossier. De vraag dient dan ook te worden gesteld wat dergelijke adviezen nog te maken hebben met een gefundeerd gezondheidsbeleid, inzonderheid een ziekenhuisbeleid, adviezen, waarbij kennelijk bepaalde instellingen centraal staan en niet de patiënten.

De toewijzing van de bijkomende scanners aan twee ziekenhuizen te Hasselt kan er enkel opgericht zijn de onderlinge wedijver te stimuleren en een onderling „samenwerkingsverband” voor de toekomst onmogelijk te maken.

Indien slechts één scanner aan Hasselt werd toegewezen, zouden beide instellingen haast verplicht zijn geweest mekaar te vinden om met elkaar samen te werken, en dit in het voordeel van de patiënten.

Mijn besluit is het volgende.

Mijnheer de Minister, een objectieve toepassing van het interimadvies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, gebaseerd op :

- evenwichtige geografische spreiding ;
- bevolkingsdichtheid ;

— bereikbaarheid
— toegankelijkheid
en van de programmatiecriteria, voorzien in het koninklijk besluit van 18 maart 1985 moest leiden tot de toekenning van een axiale tomograaf aan het verzorgingsgebied van het „Functioneel Samenwerkingsverband” tussen Maaseik-Bree-Lommel en Mol. Wij dringen dan ook aan dat, gelet op de reeds besliste inplanting van bovenvermelde scanners, ervoor te zorgen dat aan Noord-Limburg een scanner wordt toebedeeld, vermits er in de toekomst nog een 5-tal zouden worden toegewezen.

De vragen die aan u wil voorleggen zijn uiteraard gebaseerd op de feiten, die ik kom aan te halen.

1. Is de huidige verdeling van axiale tomografen over de provincie objectief te noemen, wanneer op enkele km² in Midden-Limburg drie toestellen worden ingepland, terwijl een andere ziekenhuisregio totaal over het hoofd wordt gezien ?

Mevrouw N. Maes : In het kader van de besparingen !

De heer L. Vanvelthoven : 2. Is het deontologisch verantwoord dat de toebedeling van scanners gebeurt door een Commissie, waarvan een bepaald aantal leden eveneens bindingen hebben met ziekenhuizen ?

3. Kan medegegeeld worden aan hoeveel ziekenhuisregio's in Vlaanderen thans nog geen scanner worde toebedeeld ? Aan hoeveel regio's werd reeds meer dan één scanner toegewezen ? Vindt de Minister het gewenst de scanner „vrij te maken”, zolang niet elke regio het voordeel van dergelijke toewijzing heeft mogen ondervinden ?

4. Hoeveel scanners dienen nog toegewezen — naar verluidt nog een vijftal — en zal thans rekening worden gehouden met de achteruitgestelde ziekenhuisregio's en een evenwichtige spreiding over Vlaanderen ?

Op het ogenblik dat deze interpellatie werd ingediend, werd vernomen dat de scanners vrij zouden komen, met andere woorden dat de ziekenhuizen zich vrij deze apparatuur zouden mogen aanschaffen. Ik wil er de aandacht

Vanvelthoven

op vestigen dat dergelijk vrijmaking in ieder geval de discriminatie ten opzichte van Noord-Limburg bijgevolg wegneemt, vermits „vrijmaking” inhoudt dat de totale subsidiëring voor deze ziekenhuisregio niet meer zou spelen. In dit verband vernam ik graag of met de Franstalige Gemeenschap reeds een akkoord tot stand kwam en of over deze „vrijmaking” met het BIZIV een overeenkomst werd bereikt met betrekking tot de terugbetalings-tarieven en terugbetalingsmodaliteiten, vermits dit laatste een nationale materie betreft:

Ik durf hopen dat u in de toekomst aan de ziekenhuisregio Noord-Limburg zal denken. Ik blijf erop wijzen dat een eenzijdige „vrijmaking” nog tal van bij komende discriminaties zou kunnen inhouden voor de achtergestelde ziekenhuisregio's.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vooraf moet ik stellen dat ik bezwaarlijk de mening van de heer Vanvelthoven kan delen waar hij het heeft over de manier van werken en over de adviezen van de Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering. De korte ambtsperiode die ik in deze legislatuur achter de rug heb, leert mij, integendeel, dat door die Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering degelijk werk wordt geleverd. Als die Commissie af en toe, bij delicate zaken waarover advies wordt gevraagd, naar een vergelijk streeft, lijkt mij dit nog niet van aard om ze met alle zonden van Israël te beladen.

De vragen, en ook de interpellatie in haar geheel, hebben vooral betrekking op de toewijzing in Vlaanderen van CAT-scanners gedurende de voorbije jaren. De heer Vanvelthoven heeft op een correcte wijze de programmatiecriteria — die onder nationale bevoegdheid resorteren — geciteerd, namelijk 14 toestellen in universitaire ziekenhuizen met een maximum van 2 toestellen per faculteit van geneeskunde en 1 toestel per 200.000 inwoners voor de algemene niet-academische ziekenhuizen. Het

is wel zo dat het aantal van 200.000 inwoners slechts op 12 september 1985 in de reglementering werd opgenomen. Voordien was een aantal van 250.000 inwoners bepaald om aanspraak te kunnen maken op een CAT-scanner. Het gaat natuurlijk om de inwoners binnen een ziekenhuisregio.

Op 23 mei 1985 bracht de Vlaamse Commissie voor Ziekenhuisprogrammering een advies uit voor de 12 CAT-scanners die theoretisch konden worden toegewezen.

In de loop van de maand september 1985 heeft mijn voorganger de principiële toewijzing van die twaalf CAT-scanners gedaan. Hij heeft daarbij uiteraard terdege rekening gehouden met het advies van de Vlaamse Commissie voor de Ziekenhuisprogrammering.

Collega Vanvelthoven, belangrijk is hierbij toch te stellen — u hebt de cijfers zelf gegeven — dat de Commissie in haar advies en ook mijn voorganger rekening gehouden hebben met een provinciale spreiding van de twaalf toe te wijzen CAT-scanners, namelijk drie in Antwerpen, drie in Oost-Vlaanderen, twee in West-Vlaanderen, twee in Limburg en twee in Vlaams-Brabant. Ik wijs er op dat deze twaalf CAT-scanners bij komend zijn, naast de twintig scanners die reeds operationeel zijn in de Vlaamse Gemeenschap. Ingevolge de wijziging van het koninklijk besluit betreffende de programmatiecriteria, op 12 september 1985, konden dus 5 bijkomende CAT-scanners worden toegewezen.

De Vlaamse Commissie voor de Ziekenhuisprogrammatie heeft op 7 oktober 1985 een advies uitgebracht, waarbij inzake territoriale spreiding opnieuw het provinciaal criterium werd gehanteerd. De Commissie stelt voor 2 van die scanners aan de provincie West-Vlaanderen, 1 aan Antwerpen, 1 aan Vlaams-Brabant en 1 aan Oost-Vlaanderen toe te kennen. Op dit ogenblik is ter zake nog geen beslissing genomen. Ik heb echter voor mezelf als timing gesteld dat dit zou gebeuren vóór het zomerreces. In ieder geval zal ik rekening houden met het advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie voor de Ziekenhuispro-

grammering.

In tegenstelling tot wat u liet vermoeden, mijnheer Vanvelthoven, neemt die Commissie geen beslissingen. Zij verstrekt enkel advies, waaraan de Vlaamse Executieve, strikt genomen, zelfs niet gebonden is, maar waarmee uiteraard wel rekening wordt gehouden.

Het concrete probleem dat u naar voren brengt dat er voor het ogenblik in Noord-Limburg geen CAT-scanner voorzien is. Mag ik u eraan herinneren dat voor de gezondheidsregio Lommel-Maaseik vorig jaar 2 aanvragen werden ingediend voor een CAT-scanner, die beide niet werden weerhouden.

Ten eerst, het OCMW-ziekenhuis Sint-Jozef van Maaseik, voldeed niet aan de criteria. Er zijn geen 250 bedden in de instelling.

Ten tweede, was er de door u geciteerde aanvraag voor het samenwerkingsverband Maaseik-Bree-Lommel-Mol. Hierbij moet ik u zeggen dat Mol tot de provincie Antwerpen behoort en de provinciale opdeling een dergelijk samenwerkingsverband niet toeliet. Dat is voor mij niet zo essentieel. Belangrijker is dat de aanvraag betrekking had op een mobiele CAT-scanner. Mijn voorganger heeft terecht, om redenen die ik toch even wil aanhalen, de mogelijkheid tot het toestaan van dergelijke scanners, ook in andere regio's, niet willen aanhouden. Hij heeft geweigerd omdat de investeringen onbetwistbaar groter zouden zijn voor de betrokken instellingen. Denken wij ook aan het transport van dat vrij grote apparaat met een zeer speciaal voertuig. Men zegt mij dat dit tussen de 3 en de 5 miljoen extra kosten zou meebrengen. Ik denk ook aan de bij komende verbouwingswerken die normaal moeten gebeuren in elke instelling waar een mobiele CAT-scanner zal voorbij komen, met de nog bij komende problemen inzake interne circulatie, namelijk het brengen van patiënten naar de plaats waar de scanner opgesteld staat en dit met zo weinig mogelijk hinder en risico. Men moet tevens rekening houden met de noodzaak van een hogere personeelsbezetting, zowel van medisch, technisch — bijvoorbeeld chauffeurs

Lenssens

— als paramedisch personeel. Daarop wil ik niet verder ingaan.

Ten slotte zou een mobiele CAT-scanner theoretisch nuttig kunnen zijn voor chronische patiënten. Voor acute patiënten zou men moeten nagaan of voor het bepalen van een diagnose met een CAT-scanner er geen grotere afstand moet worden afgelegd naar de eigen mobiele CAT-scanner dan naar een ziekenhuis waar een vaste CAT-scanner staat opgesteld.

Dat zijn de redenen waarom de twee aanvragen uit Noord-Limburg, naar mijn mening zeer terecht, werden afgewezen. Er zijn op dit ogenblik, mijnheer Vanvelthoven, zeven ziekenhuisregio's die nog niet over een CAT-scanner beschikken. Er zijn er vanzelfsprekend bij die een toezegging hebben gekregen maar waar het apparaat nog niet operationeel is. Zes gezondheidsregio's in Vlaanderen hebben meer dan één CAT-scanner omdat er werd uitgegaan van het aantal inwoners, enerzijds en omdat er in een aantal gewesten een Academisch Ziekenhuis is gevestigd, anderzijds. Dit is het geval voor Antwerpen, Gent en Leuven. Bovendien zijn ook de gezondheidsregio's Brugge, Mechelen en Hasselt-Genk geprogrammeerd voor meer dan één CAT-scanner.

Tenslotte heeft de interpellant een vraag gesteld over het deprogrammeren. Ik moet hier duidelijk stellen dat die vraag niet aan de orde is, ook niet op het vlak van de nationale overheid die ter zake bevoegd is.

Wanneer men overweegt de betoelaging van de CAT-scanners, die nu 100 procent is krachtens de reglementering, te verlagen of eventueel af te schaffen, betekent dit niet dat de scanners totaal vrij zouden zijn en dat zij zouden worden gedeprogrammeerd. Het is geenszins de bedoeling van de Vlaamse Executieve en voor zover mij bekend, ook niet van de nationale Minister van Sociale Zaken, om de plaatsing van zware medische apparatuur, waaronder de CAT-scanners, integraal vrij te laten. Ik kan er nog aan toevoegen dat wij overwegen het betoelaagbaar percentage om budgettaire redenen drastisch te verlagen.

Vervolgens wordt thans de mogelijkheid wel in overweging genomen om in plaats van individuele apparatuur bepaalde medisch-technische diensten te programmeren en met het enveloppe-systeem te werken. Dit behoort echter tot de bevoegdheid van de nationale Minister.

Collega Vanvelthoven, inzake de toewijzing van de vijf bijkomende CAT-scanners wens ik er tenslotte op te wijzen dat wij daartoe niet verplicht zijn. Wij mogen en kunnen, binnen de nationale programmatie-regelen, vijf bij komende CAT-scanners toewijzen. Indien deze beslissing wordt genomen, zal dit vóór het reces gebeuren en zal uiteraard rekening worden gehouden met het advies van de Vlaamse Commissie voor de Ziekenhuisprogrammering.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw M. Van Puymbroeck tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de nefaste ontwikkelingen in de basiseducatie

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Van Puymbroeck tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de nefaste ontwikkelingen in de basiseducatie.

Mevrouw Van Puymbroeck heeft het woord.

Mevrouw M. Van Puymbroeck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, sinds enkele jaren zijn er vanuit de basis in Vlaanderen een aantal initiatieven ontwikkeld die tegemoet komen aan toenemende behoeften die in de Vlaamse Gemeenschap zijn ontstaan.

We hebben het hier over de basiseducatie, dit wil zeggen educatieve activiteiten die laaggeschoolde volwassenen in staat stellen de kennis, de vaardigheden en houdingen te ontwikkelen die nodig zijn om individueel en maatschappelijk te functioneren.

Sinds de jaren 1970 ontstonden ini-

tiatieven, zoals het alfabetiseringswerk dat ruim 1.500 analfabeten in 200 lees- en schrijfgroepen bereikt — er zijn vele tienduizenden analfabeten in Vlaanderen, zoals het tweedekansonderwijs dat ontstond in 1980 en mensen voorbereidt op de centrale examencommissie voor een diploma lager en hoger secundair onderwijs, zoals Opnieuw Gaan Leren, dat laaggeschoolde volwassenen de mogelijkheid biedt reken-, lees-, en schrijfvaardigheden te ontwikkelen via een geïntegreerd en op volwassenen afgestemd vormingspakket.

Al deze initiatieven worden slechts met vrijwilligerswerk en inschakeling van tijdelijke arbeidskrachten — BTK en DAC — opgezet. De financiële ondersteuning van de overheid was vrij beperkt, niettegenstaande een groot gedeelte van de volwassenen in Vlaanderen die werkloos zijn, laaggeschoold te noemen is. Zo heeft 52 ten honderd van de werkloze bevolking in Vlaanderen de lagere school niet afge maakt of heeft na de lager school slechts een paar jaar vervolgonderwijs gehad.

Het was dan ook niet verwonderlijk dat al deze initiatieven in Vlaanderen, met vertegenwoordigers en waarnemers uit de koepelorganisaties, uit de sociaal-culturele en welzijnssector, de administratie van het nationale Ministerie van Onderwijs, het Bestuur van Onderwijs en Permanente Vorming van de Vlaamse Gemeenschap, de RVA, enzovoort, hebben geleid tot het Platform-Basiseducatie in 1984.

Rond een aantal punten bereikt deze groep een consensus : Basiseducatie in de context van het leerrecht is een sociaal grondrecht, er is een noodzaak aan een decretaire regeling en het vrijmaken van het nodige geld. Dit resulteerde tijdens de vorige legislatuur in gesprekken met Minister Poma die in het voorjaar 1985 bekendmaakte een experimenteerplan voor de basiseducatie op te zetten, tot zekere voldoening van het hele werkveld.

De bedoeling van dit plan was om in een experimentele fase te zorgen voor een planmatige en van nabij opgevolgde ontwikkeling van de basiseducatie waarbij de bestaande initiatie-

Van Puymbroeck

den betrokken om een optimale inbedding in het experiment mogelijk te maken.

Voor de uitvoering van dit experiment werd gedacht aan drie jaar waarbij het aantal experimenten stelselmatig zou worden uitgebreid, met een financiële ondersteuning die zou vertrekken van 13 miljoen het eerste jaar tot 57 miljoen in 1987.

Er werd in september 1985 op 5 plaatsen in Vlaanderen — Antwerpen, Heusden-Genk, Westhoek, Dendermonde en Leuven — gestart met de bedoeling een zo ruim en gediversifieerd mogelijk aanbod naar de betreffende streken te verzorgen.

Dit experimenteerplan was een uitdaging voor de hele sociaal-culturele sector omdat wordt gepoogd in deze reeds zo verzuilde sector en in gezamenlijk overleg met de overheid de basis te leggen voor een verdere ontwikkeling van de basiseducatie in Vlaanderen. Er was dus hoop dat de nieuwe ontwikkelingen in de sector niet de speelbal zouden worden van verzuiling of dit niet langer zouden zijn.

Minister Poma vroeg aan het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling, het VCVO, de begeleiding en de uiteindelijke verantwoordelijkheid van het experiment op zich te nemen.

De Raad van Beheer van het VCVO, waarin alle koepelorganisaties uit de sociaal-culturele sector vertegenwoordigd zijn, aanvaardde deze opdracht zodat in september 1985 de experimenten van start konden gaan en personeel kon worden aangeworven.

Groot was echter onze verbazing toen we vernamen dat de Raad van beheer van het VCVO op 3 februari jongstleden besloot het experiment basiseducatie in te sluiten in het vijfde decreet. We waren niet alleen verbaasd, maar ook teleurgesteld.

Verbaasd omdat in tegenstelling tot het door het VCVO goedgekeurde experimenteerplan na amper een half jaar werking, en op grond van een gebrekkige evaluatie van de administratie, een beslissing wordt genomen die

volledig indruist tegen en eerder genomen optie.

Verbaasd omdat de gebrekkige evaluatie aan de Hoge Raad werd voorgelegd vooraleer het VCVO-bestuur ze ernstig in bespreking had kunnen nemen, om niet te spreken van het voorbijgaan van de in het VCVO geïnstalleerde stuurgroep die werd samengesteld om de sturing van het hele experiment van nabij te volgen en die nu in haar adviseursfunctie ernstig wordt bedreigd.

Verbaasd omdat het VCVO-bestuur de beslissing tot insluiting in het vijfde decreet nam vóór de uitvoeringsbesluiten van dit vijfde decreet gepubliceerd waren.

We zijn bovendien teleurgesteld omdat :

- de in het experimenteerplan voorziene uitbreiding van de experimenteerplaatsen voor 1986 niet doorgaat ;
- de provinciale steunfuncties niet worden ontwikkeld ;
- een uniek experiment in de zo verknipperde en verzuilde sector van de volksontwikkeling onder de politieke verantwoordelijkheid van een Gemeenschapsminister bruusk wordt afgebroken ;
- de bedoeling om na drie jaar experimenteren tot beleidsvoorstellen voor een dergelijke organisatie en financiering van de basiseducatie in de kiem wordt gesmoord.

Dat het werkveld, hierin gevolgd door drie koepelorganisaties, met name de Bond voor Vormings- en Ontwikkelingsorganisaties, de Centrale voor Socialistisch Cultuurbeleid en de vrijzinnige Koepel duidelijk ontevreden zijn, moge duidelijk zijn. Wij delen hun verontrusting, hun teleurstelling, want het gevaar bestaat dat de inderdaad schaarse financiële middelen van de basiseducatie het terrein gaan worden waar de verzuiling haar concurrentiële processen gaat botvieren ten nadele van de directe betrokkenen.

De heer M. Olivier, Eerste-Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.

Dit is niet het andere Vlaanderen, het „VI-anders” dat men in december van dit jaar aan het grote publiek wil presenteren.

Dit is weer het verzuilde Vlaanderen zoals we dat al decennia kennen. Is het niet gek dat naarmate de mensen minder verzuilen, de organisaties meer gaan verzuilen.

Daarom willen we aan de heer Minister vragen het experimenteerplan van de basiseducatie zoals dat werd opgezet door zijn voorganger de heer Poma volledig uit te voeren en niet na amper een paar maanden zonder een serieuze evaluatie aan de kant te zetten.

In die zin pleiten wij voor het nominatim inschrijven in de sectie 40 — Volksontwikkeling — van de basiseducatie, en hopen wij dat de bedragen die werden uitgetrokken door de heer Poma gehandhaafd blijven.

Heel graag zouden wij van de Minister vernemen of hij wenst te breken met het experimenteerplan voor de basiseducatie zoals opgezet door Minister Poma, en dat door een groot aantal mensen positief gewaardeerd werd ?

Ten tweede is het waar dat het experiment zou worden stopgezet einde 1986 en zo ja, met welke motivering ?

Ten derde welk bedrag denkt de Minister dit jaar in de begroting uit te trekken voor de basiseducatie ?

Ten vierde heeft de Minister in verband met basiseducatie contacten of afspraken met zijn collega, Minister Kelchtermans ?

Ten vijfde zijn de geruchten juist die je momenteel kan horen dat er onderhandelingen zouden aan de gang zijn betreffende de overheveling van het luik „vorming” naar het Ministerie van Onderwijs ? (**Applaus bij Agalev**)

De Voorzitter : Het woord is aan mevrouw Maes.

Mevrouw N. Maes (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter, ik zal hier niet herhalen wat mevrouw Van Puymbroeck reeds heeft gezegd, maar namens mijn fractie kan ik zeggen dat wij in hoge mate haar stellingen delen

Maes

en achter haar vragen kunnen staan.

Als ik dan toch op deze tribune kom, is het om aan de Minister een aantal kritische vragen te stellen die hopelijk in de loop van dit debat uitgeklaard zullen worden. Met basiseducatie bedoelen wij educatie voor laaggeschoolden. De eerste vraag luidt echter : wie zijn die laaggeschoolden ? Als wij het decreet op de volksontwikkeling nakijken moeten wij besluiten dat al degenen die een diploma lager middelbaar hebben tot de laaggeschoolden behoren. Deze definitie is zo ruim dat ze niet opgaat. En dat is een eerste risico, want indertijd volstond een diploma lager middelbaar om tot belangrijke trappen in de administratie op de klimmen. Niet allen die een diploma van lager onderwijs hebben behoren tot de laaggeschoolden aangezien een aantal mensen in hun loopbaan de kans hebben gehad zich op te werken via scholing en vorming. Ik vrees dus dat de definitie te ruim is zodat mag worden gevreesd dat een aantal mensen die manifest tot de laaggeschoolden behoren in die groep zelf, in verdrukking zouden kunnen geraken. Niemand van ons zal eraan twifelen dat degenen die op dit ogenblik worden bereikt door de experimenten inzake basiseducatie tot de laaggeschoolden behoren.

Mensen die deelnemen aan een alfabetiseringsproject bij voorbeeld erkennen van zichzelf dat zij deze elementaire behoefte aan scholing niet hebben gehad. Zij wijzen op een falen van ons heel educatief systeem, hoe duur het ook is, en zij hebben het recht van de gemeenschap te eisen op nieuw een tweede kans te krijgen.

In de groep jonge werklozen — en in de groep van de werklozen in het algemeen — zijn er ongetwijfeld grote groepen die geen verdere kansen tot scholing en vorming hebben kunnen genieten. Ik wil ook wijzen op de grote groep van huisvrouwen, waarvan een aantal door de lasten die zij op zich hebben moeten nemen, belet werden verdere educatieve kansen te benutten. Het diplomacriterium is dus erg relatief.

Een tweede vraag is wat de behoeften van deze laaggeschoolden zijn. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat bij de totstandkoming van het Vijfde Decreet deze behoeften niet zorgvuldig konden worden geraamd, maar dat anderzijds zeer goed de behoeften van de instellingen konden worden geraamd, behoeften tot meer geld, tot meer arbeidsplaatsen, behoeften om supplementaire subsidies te bekomen voor werk dat zij sowieso reeds deden.

Ik stel mij de vraag wat voor de Vlaamse Raad en meer bepaald voor de Minister belast met de uitvoering, de plaats is van de basiseducatie in het geheel van het ontwikkelingswerk. Inderdaad, in de beleidsverklaring van Minister Dewael vinden wij dat basiseducatie, wat zijn subsidiëring betreft, naar het Vijfde Decreet wordt verwezen. U zegt dat aan dit probleem bijzondere aandacht zal worden besteed. Als engagement betekent deze verklaring van „bijzondere aandacht” nog niet erg veel ; de vrees in de sector is dan ook zeer groot.

Wanneer men de honger ziet in het brede veld in Vlaanderen, stelt men vast dat men voorgoed de laaggeschoolden als groep heeft ontdekt. Dit levert gevaren op. Inderdaad, het zou kunnen betekenen dat bestaande instellingen zich met groot enthousiasme op de groep van de laaggeschoolden werpen om aldus supplementaire organisaties te kunnen oprichten en supplementaire subsidies te kunnen inpalmten.

U, mijnheer de Minister kunt waarschijnlijk beter dan ikzelf in dit opzicht reeds oordelen over het succes van het Vijfde Decreet. Er zijn mij organisaties bekend, die overigens uitstekend worden betaald, beschikken over een uitgebreide staf van medewerkers, die dank zij het Vijfde Decreet opeens zich voor de mogelijkheid zien geplaatst om niet minder dan drie voltijdse medewerkers aan te werven plus een half miljoen frank subsidie voor een half jaar — wat ik naar de toekomst toe dus mag verdubbelen — uitsluitend en alleen om te doen wat zij nu reeds doen, maar dit zal in de toekomst dan ontwikkelingswerk heten.

Bij mijn eerste interventie in deze

Raad heb ik u, mijnheer de Minister, reeds gewaarschuwd voor deze proliferatie van instellingen die wel eens het eerste gevolg zou kunnen zijn van goed bedoelde decreten, die met goed bedoelde subsidies bestaande noden willen lenigen maar waarop de best geplaatsten zich weten te werpen om vanuit de informatie op geprivilegieerde posten onmiddellijk beslag te leggen op het geld dat daar voorhanden is. Vandaar dat in de sector van de basiseducatie — waar men met zorg heeft gewerkt, zonder middelen, met groot enthousiasme — de vraag rijst, wanneer deze sector op één hoop wordt gegooid met al de andere, waarbij zeer machtige organisaties die zich in de toekomst gaan toeleggen op het ontwikkelingswerk, wat voor de echte basiseducatie nog zal overblijven.

Mijnheer de Minister, op dit ogenblik is het gevaar niet denkbeeldig dat het beëindigen van deze zeer interessante experimenten meteen een doodsvonnis zou kunnen betekenen voor de echte basiseducatie. Ik wil de bekommernis van de laag geschoolden delen en erop wijzen dat wij deze experimenten rustig zouden moeten doorzetten, ze evalueren en wij het geld voor de echt „cultureel behoeftigen” dienen te vrijwaren. Op dit ogenblik is dit niet verzekerd

Tenslotte is men ook ten zeerste bekommerd omtrent de politieke verantwoordelijkheid. Wie heeft het in de Vlaamse Regering allemaal over die basiseducatie ? Uzelf, mijnheer de Minister, als verantwoordelijke voor de volksontwikkeling. Niemand kan ontkennen dat basiseducatie een geheel is van vorming en onderwijs. Toch wil ik erop wijzen dat Minister Kelchtermans, wiens richtnota ik bij heb, eveneens verantwoordelijk is voor die basiseducatie. Niemand zal ontkennen dat degenen die de basiseducatie het meest nodig hebben de migrantenkinderen zijn, materie waarvoor mevrouw Steyaert bevoegd is. Ook minister Coens van de nationale Regering draagt verantwoordelijkheid voor de laag geschoolden. Wij stellenfonds de vraag of mevrouw Smet, die bevoegd is voor het emancipatiebeleid, hierbij ook niet betrokken is.

Maes

Kortom, wij bevinkden ons in een situatie dat zowel in de nationale als in de Vlaamse Regering velen geroepen zijn zich voor deze laag geschoolden in te zetten en dat ook in het brede veld van de organisaties velen zich geroepen achten om voor diezelfde groep iets te doen, maar zal dit gecoördineerd verlopen? Zo ja, wie is voor de coördinatie verantwoordelijk? Zal het niet uitmonden in een zoveelste vorm van verzuiling, zoals mevrouw Van Puymbroeck terecht heeft gevraagd? Het is best mogelijk — en laat het ons hopen want anders moeten wij hier het totale failliet van ons hele onderwijs- en vormingssysteem vaststellen — dat de groep van de laagst geschoolden toch een beperkte groep is in de samenleving. Als onze talrijke organisaties in Vlaanderen zich elk apart met deze groep gaan bezighouden, dan kan het best dat zij zich maar tot een fractie kunnen richten die niet talrijk genoeg is om een ernstig project op te zetten. Het gevaar is echter nog veel groter dat elk voor zijn eigen achterban werkt en dat, zoals bij de sociale zekerheid, degenen die reeds het grootste deel van de koek kregen weer met het grootste deel gaan lopen en de laagst geschoolden daarvan het slachtoffer zijn.

Mijnheer de Minister, ik wend mij niet tot u alleen omdat ik niet weet wie er morgen voor die zaak bevoegd is. Wij zijn evenwel verplicht te coördineren. Dus, tot u allen, excellenties richt ik de volgende aanbeveling: stel garanties voor waarbij zowel financieel als institutioneel aan de echte basiseducatie waarborgen worden gegeven naar de toekomst toe, zodanig dat het aan de gang zijnde werk rustig kan voortgaan en de slokops van grote en kleinere, nieuwe en minder nieuwe organisaties die het Vijfde Decreet zullen bestuderen om met kennis van zaken na te gaan wat er uit de staatsruif kan worden geplukt, niet met het deel voor de laagst geschoolden gaan lopen. (**Applaus bij de W**)

De Voorzitter : De heer Seeuws heeft het woord.

De heer Seeuws (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, om herhalingen te

vermijden wens ik enkel het accent te leggen op een aantal zaken die wij moeten kennen wanneer het gaat over de problematiek die wij hier behandelen en waarover collega Van Puymbroeck terecht heeft geïnterpelleerd.

Sinds een aantal jaren bestaan er in Vlaanderen verschillende uiteenlopende initiatieven voor educatief werk met laaggeschoolde volwassenen, met name het alfabetiseringswerk, het tweedekansonderwijs en dergelijke.

Een eerste belangrijke vaststelling hierbij is dat al deze initiatieven los en onafhankelijk van mekaar staan. Er zijn verschillende financieringssystemen en verschillende organisatorische verbanden.

De behoefte aan geschikte initiatieven voor laaggeschoolde volwassenen neemt toe. Er is de toenemende werkloosheid, de technologische innovatie en ingrijpende veranderingen in het dagelijks leven van velen.

Ik leg er bovendien de nadruk op dat het gaat om een grote groep: 60 ten honderd van de niet meer leerplichtige actieve bevolking behoort tot de groep van de laaggeschoolden; meer dan de helft van de werklozen en veel cliënten van het OCMW hebben nauwelijks meer dan lager onderwijs genoten.

Ik zal niet herhalen wat collega Van Puymbroeck heeft gesteld in verband met de initiatieven die door Minister Poma werden genomen, met name om in een experimentele situatie na te gaan hoe een beleid met betrekking tot de basiseducatie voor volwassenen zou kunnen tot stand gebracht, gecoördineerd en ondersteund worden. Dit zou gebeuren met de middelen die tijdens de vorige Executieve binnen een krediet voor experimenteel vormingswerk werden betoelaagd.

Mijnheer de Minister, het verontrust ons dat de Executieve voor 1986 het budget voor de experimentele basiseducatie naar het fameuze Vijfde Decreet zal overhevelen. Daarom stellen wij ons de vraag of het eigen karakter van dit experiment daardoor niet dreigt verloren te gaan, omdat het dan als het ware opgenomen of verzonken

zou zijn in een totaal van normeringen en regelingen die in dat fameuze Vijfde Decreet zijn voorzien, want dat beantwoordt aan een ander soort problemen die door diverse organisaties worden gesteld.

Ook lijkt het erop dat de Minister het experiment voortijdig wil beëindigen uit budgettaire overwegingen, zonder dat enige evaluatie over het akkoord dat bereikt werd, heeft plaatsgehad. Velen menen dan ook dat, alhoewel over de behoefte aan het experiment van de basiseducatie een brede consensus was gegroeid, er geen goed beleid wordt ontwikkeld dat gericht is op een breder aanbod en een gevarieerd samenhangend aanbod voor de laaggeschoolden. Door het experiment basiseducatie wordt deze kwalijke ontwikkeling voorkomen.

Mijnheer de Minister, aansluitend bij de vraag die door beide collega's werd gesteld, wens ik erop aan te dringen dat, ten eerste, het budget voor het experiment basiseducatie opnieuw voor 1986 zou worden voorzien binnen het krediet voor experimenteel vormingswerk en dat daarvoor ook het nodige bedrag wordt ingeschreven.

Ten tweede, wordt het experiment basiseducatie voortgezet tot de normaal voorziene periode, namelijk midden 1988, en dat op dat ogenblik een grondige evaluatie wordt gemaakt? Immers, dan kunnen de nodige besluiten worden getrokken voor het voortzetten van een aantal experimenten of het tot stand brengen van een decreet inzake de basiseducatie. Daarmee verband houdend, vragen wij dat de belangrijke aspecten van onderzoek, sensibilisering en ontwikkeling, die ook geen voedingsbodem vinden in het Vijfde Decreet, worden gehonoreerd.

Wij dringen er ook op aan dat het VC-VO, als verantwoordelijke instantie, het experiment blijft begeleiden gedurende de hele periode.

Tenslotte vragen wij, mijnheer de Minister, dat de nodige stappen worden gezet om, in samenspraak met uw collega van Onderwijs en Vorming en met de verantwoordelijken voor de beroepsopleiding van de RVA en de

Seeuws

diensten voor maatschappelijk welzijn, te werken aan een samenhangende regeling voor de basiseducatie voor volwassenen.

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vanuit mijn persoonlijke bekommernis voor de problematiek van de basiseducatie heb ik met aandacht geluisterd naar de vragen en de bedenkingen van de interpellanten. In feite delen wij een gemeenschappelijke bezorgdheid voor de betrokken economisch zwakke, kansarme en aldus bijzonder kwetsbare groep van onze bevolking.

De gestelde vragen evenwel steunen blijkbaar op allerlei vage en niet gecontroleerde geruchten of op — niet door nuchtere feiten onderbouwde interpretaties van mijn concrete beleidsplannen voor de basiseducatie. Het verheugt mij dan ook naar aanleiding van deze interpellatie en vooruitlopend op de komende bespreking van mijn begroting nu reeds enige misverstanden te kunnen wegnemen rond mijn concrete visie op de problematiek basiseducatie.

In verband met de eerste vraag van mevrouw Van Puymbroeck of de Minister wenst te breken met het experimenteerplan voor de basiseducatie zoals opgezet door zijn voorganger wens ik het volgende te zeggen. In alle klaarheid en duidelijkheid zal ik de basiseducatie — in overeenstemming trouwens met het Regeerakkoord — als prioritaire en urgente beleidsproblematiek blijven beschouwen. Ik dacht deze prioritaire aandacht duidelijk verwoord te hebben in mijn beleidsverklaring die trouwens uitvoerig in de Commissie voor de Cultuur werd besproken. In deze beleidsverklaring staat zeer duidelijk en ik citeer :

„Eveneens zal bijzondere aandacht worden geschonken aan de zogenaamde basiseducatie. Basiseducatie voor volwassenen staat voor allerlei vormen van educatief werk met volwassenen die relatief weinig onder-

wijs hebben gehad en hiervan hinder ondervinden in hun maatschappelijk functioneren. Basiseducatie kan zich dus niet beperken tot het aanleren van de noodzakelijke schrijf-, lees- en rekenkennis ; basiseducatie dient vooral vaardigheden aan te brengen, die toelaten zich met een zekere gemakkelijkerheid staande te houden in de samenleving en zelfs aan maatschappelijke ontwikkelingen op een actieve wijze bij te dragen. Basiseducatie is echter zowel naar concept als naar methodiek een relatief nieuw gegeven. Inherent aan nieuwe werkdoelmeinen dienen vele wegen nog gebaad, onderzocht, opgevuld. Veel moet nog worden onderworpen op het vlak van materiaal, methoden en deskundigheid. Het lopende „experiment-basiseducatie” zal dan ook worden voortgezet. Deze experimentele basiseducatie-projecten zullen in 1986 worden betoelaagd via het Vijfde Decreet. Het Vlaams Centrum voor Volksontwikkeling zal echter belast blijven met het begeleiden en ondersteunen, bijsturen en evalueren van het experiment basiseducatie.”

In verband met de tweede en derde vraag van mevrouw Van Puymbroeck of het waar is dat het experiment zou stopgezet worden einde 1986 en zo ja met welke motivering en in welk bedrag de Minister dit jaar in de begroting denkt te voorzien, kan ik dus bevestigen dat de vijf lopende experimentele projecten in 1986 worden voortgezet en dat in overeenstemming met het experimenteerplan het VCVO belast blijft met de coördinerende en ondersteunende begeleiding. De projecten zullen echter worden betoelaagd op het decreet van 27 juni 1985, het zogenaamde Vijfde Decreet.

Het Vijfde Decreet lijkt mij op dit ogenblik het meest geschikt en kansen biedende kader ter ondersteuning van de basiseducatie. Een betoelaging van de projecten via het Vijfde Decreet verhindert trouwens op geen enkele wijze de principiële mogelijkheid het specifieke karakter van een experimentele opzet te waarborgen. Terloops : in 1985 gebeurde de betoelaging van de experimentele projecten „in feite” ook op het Vijfde Decreet. Door het „niet-operationeel” worden

Het verontrust de heer W. Seeuws (SP) dat het budget van de experimentele basiseducatie voor 1986 door de Executieve naar het Vijfde Decreet zal overgeheveld worden

in 1985 van bedoeld decreet werd immers een deel van de voorbehouden gelden door middel van een herschikking via het begrotingsartikel in verband met toelagen voor experimenteel vormingswerk ter beschikking gesteld van het experimenteerplan voor de basiseducatie. De bevestiging van VCVO als een coördinerende en begeleidende instantie biedt bovendien voldoende waarborgen voor een verder door te zetten onderzoek naar enerzijds de noodzakelijke samenwerkingsverbanden met de vormingsinstellingen en initiatieven op het vlak van de volwasseneneducatie en anderzijds de onmisbare grensoverschrijdende contacten met het onderwijs en de beroepsopleiding.

Ik heb uitsluitend voorbehoud gemaakt ten opzichte van de in het experimenteerplan voorgestelde ontwikkeling van provinciale en regionale steunfuncties voor de basiseducatie. Mijn voorbehoud drukt hierbij geen enkele twijfel uit over de zinvolheid van het principe van coördinerende en ondersteunende provinciaal gespreide instellingen. Waarom echter nieuwe steunfuncties in het leven

Dewael

roepen precies op een ogenblik dat in alle provincies de zogenaamde Regionale Instituten voor de Samenlevingsopbouw — RIS0 — operationeel zijn geworden, in uitvoering van de onder Minister Poma voorbereide en intussen doorgevoerde reorganisatie van de sector ?

Gegeven de specificiteit van de Samenlevingsopbouw op het haar voorbehouden werkterrein van achterstelling en kansarmoede en de deskundigheid die van het RIS0 ter zake mag verondersteld worden, lijk ik u de — inderdaad noodzakelijke — provinciale steunpunten reeds nu in kern beschikbaar te zijn. Wij beschikken bovendien over een uitgebreid net van gesubsidieerde culturele centra, die ook op dit vlak een bijzondere bijdrage kunnen leveren.

Ik wens in dit verband trouwens op te merken dat ik ten dienste van de basiseducatie niet alleen dwarsverbindingen met de, hiervoor bij uitstek uitgeruste, sector van de Samenlevingsopbouw beoog.

De zo complexe problematiek van de basiseducatie zal mede wetenschappelijk onderbouwd worden door een exemplarisch doordachte en praktijkgerichte reeks van bijdragen, waarmee ik, reeds voor 1986, het Centrum voor Mundiale Vorming van Professor Van Spaendonck heb belast.

Dit Centrum zal ondersteunend werkzaam zijn op het vlak van de mundiale vorming en de vredesopvoeding, specifiek afgestemd op laaggeschoolden en migranten.

Inzake de vierde vraag van mevrouw Van Puymbroeck, met name : „Heeft de Minister in verband met de basiseducatie contacten of afspraken met zijn collega Minister Kelchtermans ?” antwoord ik dat een concreet samenwerkingsverband met mijn collega Kelchtermans ten dienste van de basiseducatie kan toelaten het huidige aanbod aan vormingsprojecten voor volwassen laaggeschoolden beter op elkaar af te stemmen.

Van mijn kant, ben ik dan ook ingegaan op een voorstel tot samenwerking met de, reeds enige jaren actieve

„Limburgse Werkgroep voor Volwassenenvorming.” Ik heb deze werkgroep uitgenodigd in een eerste fase de mogelijke en wenselijke samenlevingsverbanden op het vlak van de basiseducatie aan te duiden binnen de bevoegdheidsferen van mijn collega Kelchtermans en mezelf, waarbij vooral de vormingsprojecten voor laaggeschoolden in de Provincie Limburg het concrete uitgangspunt en de verbindende toetssteen kunnen vormen. Te gepasten tijde kunnen de aldus opgedane samenwerkingservaringen — op grond van reële projecten — uitgedragen worden naar de andere Provincies en kunnen de werkzaamheden uitgebreid worden naar andere bevoegdheidssterreinen.

Betreffende de vijfde vraag van mevrouw Van Puymbroeck, met name : „Zijn de geruchten juist die men momenteel kan horen dat er onderhandelingen zouden aan de gang zijn betreffende de overheveling van het luik „Vorming” naar het Ministerie van Onderwijs ?”, kan ik het volgende stellen.

Ik sprak daarnet wel over de noodzakelijke „samenwerkingsverbanden” met onder meer het Ministerie van Onderwijs, maar zeker niet over een soort van „overheveling” van het luik „vorming”, naar „onderwijs”, zoals het geachte lid dit uitdrukte. Er zijn dus géén onderhandelingen op gang gebracht — of zelfs maar in enige mate overwogen — over een mogelijke overheveling naar het **onderwijs** departement van mijn bevoegdheden op het vlak van de Vorming en de Volwasseneneducatie.

Ik kan dus samenvattend en herhalend bevestigen wat volgt.

1. De experimentele projecten voor de basiseducatie worden voortgezet.
2. Zij worden ondersteund, niet alleen door het Vlaams Centrum voor **Volksontwikkeling**, maar eveneens met de medewerking en de inschakeling van de verschillende Regionale Instituten voor Samenlevingsopbouw, het Gentse Centrum voor Mundiale Vorming en — zo nodig — andere gespecialiseerde instellingen.

Inzake de bemerkingen die door me-

vrouw Maes en de heer Seeuws naar voren werden gebracht denk ik dat spoedig zal blijken, met name bij de bespreking van de begroting 1986, dat ik het inderdaad zeer ernstig meen met het project basiseducatie.

De Voorzitter : Mevrouw Van Puymbroeck heeft het woord.

Mevrouw M. Van Puymbroeck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, een aantal van de door mij gestelde vragen werden niet beantwoord. Minister Poma had voor 1985 5 coördinatoren, 5 administratieve medewerkers en 15 educatieve medewerkers voorzien. Voor 1986 zou dat worden : 7 coördinatoren, 7 administratieve medewerkers en 21 educatieve medewerkers, plus 5 provinciale medewerkers en 1 medewerker op het gebied van materiaalontwikkeling, deskundigheidsbevordering en curriculumontwikkeling. De vraag stelt zich of die zaken nog kunnen worden opgevangen in het Vijfde Decreet, vermits dit decreet nu reeds meer aanvragen krijgt dan het moet beantwoorden. Moet het geld dat beschikbaar was binnen het Vijfde Decreet nu ook verdeeld worden en mee besteed worden aan basiseducatie ? Zulks zou betekenen dat er minder dan oorspronkelijk voorzien voor basiseducatie beschikbaar zou zijn, maar ook minder voor de andere kleinere ontwikkelingswerken die daarop een beroep doen. Wij zijn ter zake heel bezorgd, omdat wij niet weten wat er in de praktijk mogelijk zal zijn.

Mijnheer de Minister, uw beleidsverklaring heb ik aandachtig gelezen, alsmede uw verklaring : „Basiseducatie is zowel naar concept als naar methodiek een relatief nieuw gegeven. Inherent aan de nieuwe werkdomeinen dienen vele wegen nog gebaad, onderzocht en opgevuld. Veel moet nog worden ontworpen op het vlak van materialen, methoden en deskundigheid. Het lopende experiment „basiseducatie” zal worden voortgezet”. Onze vraag is, mijnheer de Minister, hoe dit zal gebeuren. De heer Poma had duidelijk voorzien dat het bedrag van 13 miljoen frank zou worden verhoogd tot 57 miljoen frank. Wat zijn de mogelijkheden ter zake ?

Mijnheer de Minister, vervolgens zegt

Van Puymbroeck

u dat de 5 lopende projecten zullen worden voortgezet. Zal die voortzetting gebeuren in de oorspronkelijke vorm of in een beknotte vorm? Vanmorgen kreeg ik toevallig een brief van „Basiseducatie Antwerpen”. Ook deze mensen zijn zeer bezorgd. Ik lees uit deze brief: „Wij hebben momenteel 435 laaggeschoolde volwassenen bereikt. Voor velen onder hen is het leerproces niet beëindigd na 1 jaar, maar zijzelf schrijven „Door stopzetting van het experiment” – het experiment in het kader van wat Minister Poma destijds heeft voorzien – „wordt dit leerproces vroegtijdig afgebroken”. Wat zijn de mogelijkheden en moeilijkheden? Op dit ogenblik worden bij voorbeeld 4 schilders opgeleid. Dit is inderdaad een vaardigheid die wordt bijgebracht. Wat kan er echter aan mogelijkheden voor die vaardigheden overblijven?

Aansluitend bij wat mevrouw Maes heeft gezegd wens ook ik er op te wijzen dat thans in Antwerpen 13 procent van de financiële middelen besteed wordt aan de taal cursus-Nederlands voor migranten. Zal dat in de toekomst nog mogelijk zijn? Nochtans is het zo dat voor het inschakelen van migranten in onze Gemeenschap precies de taal cursus-Nederlands van groot belang is.

Mijnheer de Minister, ik zal thans over die zaken niet verder uitweiden, maar ik moet u toch zeggen dat ik mij nog tal van vragen stel over verscheidene problemen.

De Voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte leden van de Regering, de bezorgdheid van de Voorzitter en ook van andere leden in deze Raad is dat ik niet te lang zou spreken. U zult begrijpen dat het, na het bijzonder korte antwoord van de Minister, voor mij moeilijk is om de vijf minuten spreektijd, die ik volgens het Reglement mag gebruiken, deskundig op te vullen met commentaar op zijn antwoord.

Mijnheer de Minister, u hebt een weinigzeggend antwoord gegeven. U

vraagt ons geduld te oefenen en te zien wat tijdens de begrotingsbesprekingen zal worden tot stand gebracht. Welnu, eigenlijk had ik van u iets meer verwacht, namelijk de garantie dat er een voorafname zou zijn waarbij het geld, dat de Vlaamse Gemeenschap aan de bijscholing en de vorming van laaggeschoolden wil besteden, apart zou voorzien worden; dat de experimenten met bijkomende financiële middelen zouden worden voortgezet en verbreed en dat in elk geval, de optie die u genomen hebt met de Vlaamse Regering om geld voor de basiseducatie binnen het Vijfde Decreet te voorzien, zou betekenen dat de echte experimenten-basiseducatie voortaan zullen begrepen zijn in de grote „pot” van het volkswikkelingswerk waarop wij thans nog geen juiste kijk hebben.

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael : Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog even kort repliëren.

Mevrouw Maes, de lengte van een antwoord is niet altijd rechtvaardig met de kwaliteit ervan. Ik meen dat uw opmerking ongegrond is. Ik zou mevrouw Van Puymbroeck willen geruststellen. Wanneer ik in mijn beleidsverklaring heb gesteld dat de experimenten-basiseducatie zullen worden voortgezet, gelet op de inwerking-treding van het Vijfde Decreet inzake betoelaging, betekent dit niet meer of niet minder dan het verschuiven van een post van een begrotingsartikel naar een ander begrotingsartikel. Alle zorg of ongerustheid die vandaag tot uiting zijn gekomen, noem ik voorbarig, want de vraag is in de eerste plaats hoeveel op dat begrotingsartikel „Vijfde Decreet” daadwerkelijk zal worden ingeschreven en welk gedeelte binnen het pakket van middelen die op dat begrotingsartikel zullen worden voorzien, wordt besteed aan basiseducatie.

Mevrouw Maes, ik zou u dus aanraden rustig af te wachten.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer E. Van Rompuy tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de conclusies die de Vlaamse Executieve kan trekken uit het jongste Congres van Brusselse Vlamingen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Rompuy tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de conclusies die de Vlaamse Executieve kan trekken uit het jongste Congres van Brusselse Vlamingen.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, heren Ministers, geachte collega's, tijdens uw toelichting bij de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve in de Vlaamse Raad van 13 december jongstleden stelde u, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, dat wij als Vlamingen in Brussel onze positie dermate hebben versterkt dat wij meer en meer de weg opgaan van de medebeslissing. U drukte het kernachtig uit: „Brussel zal als een rijpe appel in onze schoot vallen”. Deze uitspraak is erg controversieel en tijdens het jongste congres van de Brusselse Vlamingen is gebleken dat men het op een aantal vlakken niet eens is met deze zienswijze.

In hun manifest pleiten de Brusselse Vlamingen voor een voluntaristische aanpak en doen zij een krachtige oproep tot Vlaanderen om niet te berusten, om niet te wachten, maar om zijn macht aan te wenden als hefboom voor het doorbreken van de institutionele status quo, die huns inziens de jongste jaren ten nadele van de Brusselse Vlamingen heeft gewerkt. In dit verband wordt verwezen naar de miskenning van de Brusselse Vlamingen op het terrein. In de meeste gemeenten betekenen wij nog zeer weinig. In vijf van de negentien gemeenten hebben wij geen gemeenteraadsleden meer; in tien van de negentien schepencolleges zijn wij niet meer vertegenwoordigd en in de overige is onze

Van Rompuy

aanwezigheid erg persoonsgebonden en dreigen wij in 1988 onze posities te verliezen.

De agglomeratieraad is niet alleen verzand in totaal wanbeleid, maar vormt ook het beste bewijs van de miskenning van de Vlaamse politieke macht in de hoofdstad.

Ook inzake de NCC blijkt dat er weinig middelen zijn, dat de bevoegdheden beperkt zijn en dat wij in de welzijns- en gezondheidssector nog al te vaak slachtoffer zijn van discriminaties.

De stelling van de Brusselse Vlamingen is dus erg pessimistisch. Vandaar dat ik het nodig vond hier een uiteenzetting te houden over de conclusies van dit congres en de algemene visie die Vlaanderen daar tegenover kan stellen.

Persoonlijk vind ik dat op het congres van de Brusselse Vlamingen al te weinig rekening werd gehouden met een aantal nieuwe ontwikkelingen, die de context van de discussie over de toekomst van de Vlamingen te Brussel grondig kunnen wijzigen.

Er is veel gebeurd sinds de jaren zeventig. In die periode verspreidden de Franstalige politici de mythe dat Brussel leefbaar was als een afzonderlijk derde gewest. Zij kozen voor een radicale anti-Vlaamse politiek en zochten toenadering tot de linkse krachten in Wallonië om langs een „entente Wallo-Brux” in België een situatie te creëren van twee tegen één, waardoor Vlaanderen in een minderheidspositie moest terechtkomen. Deze strategie is om vele redenen mislukt. De geschiedenis zal uitwijzen welke historische vergissing een aantal Vlaamse politieke leiders begingen door hun medewerking te verlenen aan deze pogingen tot driedelige gewestvorming. Gelukkig bleek het Vlaams verzet hiertegen doelmatig en werden vooral — en dat is een dimensie die ik heb gemist op het Congres van de Brusselse Vlamingen — de economische kringen in Brussel zich bewust dat een eenzijdige binding met het economisch zwakke Wallonië voor Brussel een economische ramp

zou betekenen. Naarmate de relatief betere economische prestaties van Vlaanderen voor de Franstalige Brusselaars duidelijker werden en er in Vlaanderen meer stemmen opgingen voor eigen financiële verantwoordelijkheid groeide het besef bij een aantal Franstalige Brusselaars dat Vlaanderen Brussel economisch zou isoleren en dat Brussel een eiland zou worden de dag dat Vlaanderen zich van hen zou afkeren.

Het is derhalve geen toeval dat de terugval van extreem francofone partijen samenvalt met de differentiële ontwikkeling tussen de Vlaamse en de Waalse economie. Hieruit gaan afleiden dat de Vlaamse Brusselaar het nu in zijn dagelijkse leefsituatie beter heeft, is evenwel verkeerd.

Het is juist dat een aantal indicatoren erop wijzen dat een bepaalde anti-Vlaamse houding in Brussel aan het keren is. De verhoogde aanwezigheid van kinderen van Franstalige ouders of uit taalgemengde gezinnen in het Nederlandstalig basisonderwijs te Brussel, nu opgelopen tot 35 ten honderd, heeft niet alleen te maken met de problematiek van de gastarbeiders, maar ook met het groeiend besef van de Franstalige Brusselaars dat de kennis van het Nederlands onontbeerlijk wordt in een land waar de economische machtspositie van Vlaanderen steeds sterker wordt. Zij hebben ook reeds gemerkt dat 80 ten honderd van de werkaanbiedingen in Brussel tweetalig zijn.

Enquêtes heb ben uitgewezen — in tegenstelling met hetgeen sommige Franstalige politici nog menen, ik denk aan de zaak Happart — dat tweede van de Brusselaars van oordeel is dat de politieke mandatarissen tweetalig moeten zijn. Er is dus wat aan het veranderen in Brussel.

Het is dit klimaat dat de Vlaamse Gemeenschap moet aangrijpen om institutionele waarborgen voor de Vlamingen op het terrein af te dwingen. Het is en elitaire benadering te denken dat Brussel ons nu in de schoot zal worden geworpen. Ons economisch triumfalisme mag niet leiden tot zelfgenoegzaamheid en mag geen alibi zijn om het debat te schuwen dat onvermijdelijk zal zijn bij een nieuwe

dialogoog met de Franstaligen. Een zekere vorm van conflict zal onontwikkbaar zijn omdat de Vlamingen eisen de partij zijn en de bereidheid van de Franstalige politici om over een nieuw statuut voor de Hoofdstad te praten gering is. Ik heb trouwens de stellige overtuiging dat ook in de post-FDF-periode de leidinggevende Franstalige politici nog steeds niet bereid zijn uit vrije wil de macht in de Hoofdstad met de Vlamingen te delen. Dat is ook een gegeven dat wij de jongste weken uit de recentste verklaringen hebben kunnen afleiden.

Inzake de toekomst meen ik dat wij ons volledig achter de eisen van de Brusselse Vlamingen kunnen scharen. De institutionele eisen zijn niet nieuw. Het is wellicht wenselijk ze hier te herhalen. Dit zijn onder meer :

- de totale autonomie van de Vlamingen en Franstaligen inzake het uitvoeren van de eigen gemeenschapsbevoegdheden in de Hoofdstad ;
- het gezamenlijk beheer van de plaatsgebonden bevoegdheden en de bicommunautaire instellingen.

Het medebeslissingsrecht van de Brusselse Vlamingen moet beantwoorden aan een driedubbele vereiste, met name :

- a. elk normerend orgaan, op elk niveau dan ook, moet voorzien in een gewaarborgde aanwezigheid van de Vlamingen en beslissen met dubbele meerderheid ;
- b. elk uitvoerend college moet voorzien in de pariteit tussen Gemeenschappen en beslissen bij consensus ;
- c. de bevoegdheden worden toegelend bij gelijkwaardige pakketten door alternerende keuze.

Zowel in de Hoofdstedelijke Raad als in de Gemeenten dient de medebeslissingsmacht te worden ingebouwd.

Gisteren heeft de Voorzitter van de Agglomeratieraad, de heer Lagasse, een nieuwe oproep tot herverkiezing van de Agglomeratieraad gedaan. Ook dit belangt ons als Vlamingen aan, niet alleen omdat dit corrupte anti-Vlaams wangedrogt een schande is voor het ganse land, maar ook omdat

Van Rompuy

de vernieuwing van de NCC afhankelijk is van de Agglomeratieraadsverkiezingen. Gezien deze verkiezingen reeds 15 jaar op zich laten wachten, meen ik dat het noodzakelijk is tot herverkiezing van deze Raad over te gaan. De heer Lagasse vraagt dit echter zonder wetsaanpassing. Daarmee kunnen wij als Vlamingen niet instemmen ; wij moeten een wetsaanpassing voorstellen die, bij gewone meerderheid, een aantal waarborgen inbouwt, zoals de eentalige lijsten, de poolvorming en de verplichte alternerende keuze van bevoegdheidspakketten.

In ieder geval moet vóór 1988 deze verkiezingen kunnen deze verkiezingen kunnen plaatsgrijpen, omdat deze instellingen niet democratisch functioneren en eveneens omdat wij ons met de werking van de Agglomeratieraad niet kunnen vereenzelvigen.

Op zeer korte termijn hebben de Brusselse Vlamingen een aantal zeer concrete eisen gesteld, ook naar deze Vlaamse Raad toe.

Wij moeten komen tot een structureel overleg tussen enerzijds de Brusselse Vlamingen, het NCC en anderzijds de Vlaamse Raad en de Vlaamse Regering. Thans zijn er te weinig structurele contacten op het vlak van het onderwijs, op het vlak van de cultuur en de persoonsgebonden materies.

Vervolgens moeten wij er als Vlamingen in de Vlaamse Gemeenschap over waken dat de decreten inzake Brussel, ook in Brussel toepasbaar zijn. Als voorbeelden citeer ik het sportdecreet en het bibliotheekdecreet. Een aantal decreten die uit de Vlaamse Raad voortspruiten, blijken in Brussel niet toepasbaar te zijn, omdat het hier gaat om een specifieke situatie, met name de spreiding van de Vlaamse bevolking — het bibliotheekdecreet — en de concurrentie met de Franstalige decreten rond dezelfde normen. Dit maakt dat er heel wat moeilijkheden en neveneffecten ontstaan, die onze goede bedoelingen proberen te ontwijken.

Een derde eis van de Brusselse Vlamingen zijn de middelen van de NCC.

Voor het eerst heeft de NCC in 1985 een dotatie ontvangen die 15 miljoen frank lager ligt dan de dotatie van de FCC. Hierbij dient onderstreept dat de FCC slechts suppletieve kredieten geeft omdat zij, op het gemeentelijk vlak, over miljarden kredieten beschikt. Zelfs die beperkte toelage aan de NCC ligt nu lager dan deze aan de FCC.

In het kader van de begrotingsbespreking dient deze situatie te worden rechtgetrokken. Vandaar ook dat een dotatie van ongeveer 256 miljoen frank het strikte minimum is. Tevens verzoek ik erom dat de begrotingen tijdig zouden worden goedgekeurd. Inderdaad, slechts in januari 1986, werd de NCC-begroting 1985 goedgekeurd. Het is zeer belangrijk dat, in de toekomst, de indiening en de goedkeuring van de begrotingen tijdig zouden gebeuren, zoniet moeten leningen worden aangegaan, waardoor de middelen van de NCC des te meer worden beperkt. Inderdaad, leningen aan hoge rentevoeten maken de situatie slechts moeilijker.

De NCC-werking krijgt heel wat kritiek, ook vanuit de Vlaamse Raad en vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Vanzelfsprekend is de werking niet ideaal. Indien wij echter kijken naar een aantal gegevens, zoals het Vlaams verenigingsleven, stellen wij vast dat er in 1970 in Brussel 4 bejaardenverenigingen waren ; thans zijn er 56. Wat zou de Stadsanimatie geweest zijn zonder de Beursschouwburg, Malle-munt en de Ancienne Belgique ? Ook inzake onderwijs zijn de resultaten spectaculair : in 1970 waren er 3 kinderdagverblijven ; vandaag zijn er 90 Vlaamse voorschoolse instellingen, waarvan 65 kinderdagverblijven, met een bezettingsgraad van ongeveer 90 procent.

Het NCC heeft positief werk geleverd. Geef het dan ook de middelen om zijn werk voort te zetten. Dat is van het grootste belang.

Het NCC zou ook meer bevoegdheden moeten krijgen op het vlak van het gezondheidsbeleid, het sociaal beleid en de persoonsgebonden materies. De Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve kunnen op grond van artikel 108ter, paragraaf 6, van de Grond-

wet de NCC nu reeds belasten met concrete taken ter zake. Iedereen kent de schrijnende problemen in de Hoofdstad. Het is zeer belangrijk op dat vlak eigen Vlaamse initiatieven te ontwikkelen.

Zeer concreet zijn dit de belangrijkste eisen die uit het congres van de Brusselse Vlamingen naar voren zijn gekomen. Wij doen dan ook een beroep op de solidariteit van de Vlaamse Gemeenschap.

In 1983 heeft de Vlaamse Raad Brussel tot Hoofdstad van de Vlamingen verklaard. De ontwikkelingen van de jongste jaren in Brussel moeten wij onder ogen nemen. Het tij in Brussel kan keren — ik herhaal : „kan keren” — maar zonder voluntaristische aanpak van de Vlaamse Gemeenschap bestaat er voor de Brusselse Vlamingen geen perspectief op concreet medebeslissingsrecht. Vlaanderen moet zich geen illusies maken. Het concrete gesprek over Brussel zal moeilijk blijven. Het zal grote Vlaamse strijdbaarheid vragen om op institutioneel vlak essentiële waarborgen af te dwingen, vooral naar 1988 toe. De macht van de Vlamingen in Brussel gaat parallel met de macht van de Vlamingen in België. Het wordt hoog tijd dat deze economische macht politiek wordt vertaald. De Vlamingen mogen niet in de fout van het verleden vervallen door te denken dat in dit land economische macht automatisch wordt vertaald in politieke macht. Vlaanderen schuwt al te veel het gevecht. Wij moeten ook hier strijdbaarheid ontwikkelen.

Wij rekenen dan ook op u, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, om in de Vlaamse Gemeenschap een strategie te ontwikkelen om die institutionele waarborgen af te dwingen. Economische macht moet zich op termijn vertalen in institutionele macht en in concrete maatregelen voor de gewone man in Brussel. De tijd heeft voor een gedeelte voor ons gespeeld. Nu moet er worden gehandeld. Ik hoop dan ook op de solidariteit van deze Raad en van de Executieve met de Vlamingen in Brussel. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : De heer Anciaux heeft het woord.

De heer V. Anciaux (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de vraag van collega Van Rompuy is eigenlijk verkeerdt gesteld. Hij interpelleert over de conclusies die de Vlaamse Executieve kán trekken uit het jongste congres van de Brusselse Vlamingen. Het ware beter en nuttiger — en ik veronderstel dat hij het zo wel bedoelt — vragen te stellen over de conclusies die de Vlaamse Regering móet trekken uit het congres van de Brusselse Vlamingen.

Een congres zoals dit, ontleedt een situatie na verscheidene maanden van discussies tussen de betrokken verenigingen en organisaties ten velde. Het spuit een aantal ideeën. Een congres zoals dit van de Brusselse Vlamingen zoekt en streeft naar een overeenstemming tussen deze verschillende organisaties, tussen de verschillende strekkingen die ongetwijfeld ook bij de Brusselse Vlamingen aanwezig zijn. Vooral grijpt dergelijk congres plaats met het doel zijn stem zo luid mogelijk te doen weerklinken. Het congres doet een aantal voorstellen en stelt een aantal eisen. Deze werden samengevat in een manifest dat aan het publiek werd voorgesteld.

Een manifest is nog geen wet of decreet. De verzuchtingen, de wensen en de zienswijze van de basis, waarover men zo vaak spreekt, in Brussel, werden bekendgemaakt via dit congres naar het grote publiek toe maar vooral naar de politieke macht toe. De bal ligt nu dus duidelijk in het politieke kamp, vooral bij diegenen waarvan wij veronderstellen dat zij de politieke emanatie zijn van heel de Vlaamse Gemeenschap, dus ook van dat deel van de Vlaamse Gemeenschap dat in Brussel leeft, namelijk de Vlaamse Regering. De bal ligt ook op centraal vlak in het kamp van de Vlamingen in de centrale Regering. Ik meen dat naar aanleiding van dit congres een politiek antwoord moet worden gegeven. Wij mogen niet doen alsof onze neus bloedt. In een democratisch regime moeten wij zeer duidelijk en bewust rekening houden met wat uit een congres als dat van de Brusselse Vlamingen naar voor komt. Een politiek antwoord kan zijn te zeggen dat dit congres niets waard is, niet nuttig was, dat het stellingen heeft verkondigd

waarmee men het niet eens is. De Vlaamse Regering kan dit antwoord geven, als zij dat zo meent ; al veronderstel ik dat dit niet het geval is.

Een tweede mogelijk antwoord dat de Vlaamse Regering kan geven bestaat erin positief te reageren. Samen met de heer Van Rompuy, maar ook samen met het Congres van de Brusselse Vlamingen wil ik u, mijnheer de Eerste Minister van Vlaanderen, zeggen dat uw uitspraak als zou Brussel als een rijpe appel in de Vlaamse schoot vallen, steunt op een onjuiste redenering. Het is zelfs een misleidende redenering die getuigt van euforie en niet met de werkelijkheid overeenkomt. Brussel is politiek in handen van de Franstaligen. Die Franstaligen gedragen zich als een emanatie van heel Brussel en doen alsof ze ook de vertegenwoordigers van de Brusselse Vlamingen zijn. Inzake de zogenaamde persoonsgebonden materies is er in Brussel niets geregeld. Nochtans is heel dat systeem van de persoonsgebonden materies — en wij weten allemaal wat wij onder dit verschrikkelijk woord moeten verstaan — bedoeld voor Brussel. Deze creatie was absoluut niet nodig voor Vlaanderen, maar voor Brussel was ze wel nodig, maar heeft ze geen effect gehad. Ook inzake plaatsgebonden materies hebben de Vlamingen quasi geen inspraak, geen medezeggenschap. Er zijn wel een aantal Vlaamse schepenen die bij de genade van de Franstaligen hun ambt kunnen uitoefenen. Zij kunnen meebeslissen zolang het in het kraam van de Franstaligen past. Dat beeld van die rijpe appel is duidelijk onjuist en de evolutie van de jongste jaren is zeker niet gunstig te noemen. De band van de Brusselse Vlamingen met Vlaanderen werd door het congres onderstreept. Ik wil hier ingaan tegen de stellingen van bepaalde Brusselse liberalen die — en ik hoop mevrouw Neyts, dat de PW als zodanig het hiermee niet eens is — beweren Vlaanderen niet nodig te hebben en de band met Vlaanderen willen doorknippen omdat de Brusselaars het alleen aankunnen. Dergelijke stellingen zijn fataal en funest. Wij moeten ons tegen dergelijke navelstaardersmentaliteit verzetten en ik doe dit zeer uitdrukkelijk namens de Volksunie. De Brusselse Vlamingen

hebben de band met Vlaanderen nodig zoals Vlaanderen de band met Brussel nodig heeft. In Brussel zijn er ongetwijfeld Vlaamse politieke vertegenwoordigers en in het georganiseerde Vlaamse verenigingsleven in Brussel zijn er mensen die goed weten wat ze willen.

Zij mogen echter niet denken en redeneren zoals destijds het FDF heeft gedaan, met name dat de Brusselaars afzonderlijk k het wel allemaal zouden organiseren en leiden naar een welzijn van de inwoners.

Wanneer wij de band ook vanuit deze Raad met de Brusselse Vlamingen — zo hoop ik toch — onderstrepen, moet ik doen opmerken dat in de Vlaamse Gemeenschap in Brussel wantrouwen en argwaan bestaat of het vanuit de Vlaamse Gemeenschap wel goed is gemeend. Zij stellen zich terecht de vraag of heel Vlaanderen inderdaad bezorgd is voor dat deel van haar Gemeenschap dat op de barricaden woont en zich in de eerste stellingen bevindt. Zij stellen zich de vraag of Vlaanderen inderdaad bereid is een positieve discriminatie ten voordele van dat deel van de Vlaamse Gemeenschap te organiseren.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, op het congres werd, zoals collega Van Rompuy heeft gezegd, een krachtige oproep gedaan naar Vlaanderen toe om zijn macht aan te wenden als hefboom voor het verbreken van de institutionele status quo. Hierop komt het uiteindelijk aan, met name de politieke macht aanwenden vanuit een Vlaamse Regering als vertegenwoordiger van een soevereine natie. Ik vrees echter dat deze houding onvoldoende wordt beseft en aangenomen.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Regering, in de eerste plaats zijn er de vragen die daarnet door de heer Van Rompuy werden gesteld. De decreten zijn in Brussel niet toepasbaar. In Brussel wordt gevraagd dat een afzonderlijk luik in de decreten zou worden ingebouwd ; dit is misschien niet nodig.

Dat men echter in ieder geval ermee rekening houdt dat zij ook toepasbaar zijn in de bijzondere situatie, die helemaal verschilt van de situatie in

Anciaux

Vlaanderen. Heel wat decreten zijn onder meer afgestemd op de gemeenten en op de gemeentelijke initiatieven. Welnu, dit is in Brussel niet toepasbaar en niet te regelen. In de sector van de gemeentelijke initiatieven zijn bepaalde decreten in Brussel totaal ondoenbaar.

Bovendien bestaat in Brussel het probleem van de bicommunautaire en de biculturele instellingen. Al te lang heeft men in de nationale Regering, omwille van een Waals Minister, de voorgedij over deze aangelegenheid niet bepaald : ik weet trouwens niet of zij nu reeds is bepaald. Over deze aangelegenheid moet ik inderdaad in het nationale Parlement interpellieren. Graag zou ik echter van de Voorzitter van de Vlaamse Regering vernemen of deze zaak eindelijk is geregeld, want deze toestand is onder meer in de welzijnszorg nadelig voor de Brusselse Vlamingen. Bovendien, wordt er door de Vlaamse Regering actief gewerkt aan de oprichting van zoveel mogelijk Vlaamse instellingen in de welzijnszorg. Mevrouw Steyaert doet haar best. Het is ongetwijfeld noodzakelijk dat in de Vlaamse Regering dezelfde inzichten worden nageleefd, met name het oprichten van eigen Vlaamse instellingen. Dit zou beantwoorden aan datgene wat in het congres is gevraagd ; dit zou zijn het gebruikmaken van de politieke macht als hefboom tot het bereiken van het gestelde doel.

In dit verband waarschuw ik voor de euforie van de dialoog met de Franstaligen. Inderdaad, wanneer de financiële problemen ter sprake zijn, zijn de Franstaligen bereid een dialoog aan te gaan. Vanuit deze inzichten van een noodzakelijke dialoog willen bepaalde Brusselse PW-ers platte broodjes bakken met Minister de Donnea ; de feiten bewijzen dit. Vanuit de welzijnssector weet ik dat verschillende Vlaamse mensen de oprichting van bepaalde instellingen in dialoog met de Franstaligen beogen, tot wanneer puntje bij paaltje komt. Wanneer uiteindelijk moet worden bepaald wie deze instellingen gaat beheren en hoe de gelden zullen worden verdeeld, stellen de Franstaligen hun

aloude traditionele eisen van 80 ten honderd voor de Franstaligen en 20 ten honderd voor de Vlamingen.

Ik waarschuw dus voor die zogenaamde bereidheid van de Franstaligen die op dit ogenblik alleen is ingegeven door het feit dat zij in het geheel van de politieke macht die zij in Brussel uitoefenen nood hebben aan heel wat centen. In dat verband wil ik de Voorzitter en heel de Vlaamse Regering erop wijzen dat de op het nationale vlak gespeelde comédie inzake het toekennen, ook in 1986, van de successierechten aan het Brussels Gewest, wordt voorzien. In de Regeerverklaring staat onder meer vermeld dat daarvoor een aantal voorwaarden dienen vervuld. Er is hier trouwens iemand aanwezig die zitting houdt in het Brussels Gewestelijk Ministerieel Comité. Er dient op gelet dat deze voorwaarden inderdaad vervuld zijn en er niet, zoals Minister de Donnea het beoogt, een soort samenwerking in een intercommunale wordt geregeld. Dat is niet de bedoeling van het Regeerakkoord, voor zover ik dit te verdedigen heb.

In ieder geval waarschuw ik ervoor dat men een spelletje aan het spelen is en dat, naar ik verneem en naar aanleiding van de verklaring van de heer de Donnea op deze tribune tijdens een andere vergadering, ook de Vlaamse Ministers van de Belgische Regering zich daarmee akkoord verklaren. Wij moeten dan vanuit de Vlaamse instanties, de Vlaamse Raad en de Vlaamse Regering, duidelijk laten blijken dat dit niet wordt genomen. Het is echter een grote klucht hier dergelijke taal te spreken en met het andere petje op maar met dezelfde partijen in een andere instantie, met name de Belgische Regering, toe te geven aan deze Franstalige comédie of chantage.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben het volkomen eens met de ideeën die de heer Van Rompuy heeft vooropgezet maar wil er toch op wijzen dat het niet voldoende is bepaalde personen duidelijke taal te laten spreken en in tegenstelling daarmee op andere echelons dit te verwaarlozen. Aldus speelt men een dubbele comédie en daarmee zijn wij als Vlaamse Gemeenschap niet gediend.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Raad, tot besluit vraag ik dat er in de Vlaamse Raad een commissie voor Brussel wordt opgericht opdat wij in de Vlaamse Raad de discussie zouden kunnen voeren over de verschillende elementen die wij noodzakelijk moeten inzien en waarover wij een consensus moeten bereiken om gezamenlijk een strategie op te bouwen, een offensieve strategie zoals door het Congres van de Brusselse Vlamingen is gevraagd, ten einde die politieke macht te hanteren als een hefboom ten overstaan van de huidige toestand. Die commissie zou ook moeten kunnen handelen over de budgettaire aangelegenheden voor Brussel, niet alleen betreffende de NCC maar ook inzake de verschillende deelgebieden waarover wij in Brussel bevoegdheid hebben. Ik heb heelwat kritiek op de manier waarop het geld wordt besteed binnen de NCC. Ongetwijfeld heeft het bestaan en de werking van de NCC tijdens de laatste 10 à 15 jaar heelwat positieve resultaten opgeleverd maar de tijd is gekomen om dit serieus te evalueren en na te gaan of het niet noodzakelijk is de middelen een andere oriëntatie te geven. Hiermee pleit ik niet voor minder maar voor méér. Ik pleit voor het beantwoorden van wat door de NCC wordt gevraagd om in haar budgettaire mogelijkheden te voorzien en haar werkzaamheden te kunnen verrichten. Hiermee pleit ik tegelijkertijd voor die commissie voor Brussel die ook de werking van de NCC zou evalueren. Ik meen dat het op alle gebied noodzakelijk is over te gaan tot de oprichting van een commissie-Brussel in het kader van ons eigen Vlaams Parlement en hoop dat u dit officiële gedane voorstel in werkelijkheid zal omzetten. **(Applaus bij de W)**

De Voorzitter : Mevrouw Neyts-Uyttebroeck heeft het woord.

Mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, ik had oorspronkelijk niet de bedoeling aan dit debat deel te nemen. Ten eerste, ben ik, zoals algemeen is bekend, een Brusselse Vlaming of een Vlaamse Brusselaar, u mag kiezen welk eti-

Neyts-Uyttebroeck

ketje mij best past. Ten tweede kwam het mij voor dat deze interpellatie meer een christen-democratisch onderonsje was en het spreekt vanzelf dat ik dat onze coalitiepartners van ganser harte gun.

Een paar allusies die in sommige uiteenzettingen werden gemaakt, zijn echter van die aard dat het verkeerd zou kunnen worden geïnterpreteerd indien ik ter zake zou blijven zwijgen.

De heer Anciaux heeft het voorgesteld alsof er binnen de PW een belangrijke stroming zou bestaan van mensen die er op uit zouden zijn de banden tussen Vlaanderen en Brussel te doorbreken. Dat is vanzelfsprekend niet het geval. Het is wel zo dat ook bij ons bepaalde mensen, zowel in Brussel als daarbuiten, gevoelig zijn voor de spanningen die tussen het hoofdstedelijk gebied en het omliggend of het verder afgelegen gebied, bestaan.

Mijnheer Anciaux, u was zo eerlijk en u hebt de moed gehad het te stellen dat een aantal Brusselse Vlamingen zich bij wijlen vragen stellen betreffende de welgemeendheid van de solidariteit van de Vlamingen, van wat wij, Brusselse Vlamingen, onder elkaar wel eens oneerbiedig „buiten-Vlaanderen”, met onze excuses daarvoor, durven noemen.

Eén van onze mandatarissen — ik denk dat u hem bedoelde — die de pen zeer goed hanteert, heeft inderdaad uiting gegeven aan dat gevoel. Trouwens, mijnheer Anciaux, u kent hem zeer goed, want vooraleer hij onze rangen kwam versterken, behoorde hij tot uw partij. De houding van die persoon kan echter niet worden veralgemeend en niet worden geïdentificeerd met de stellingen van de ganse PW ter zake en evenmin met die van de PW van de 19 gemeenten en zeker niet met de Arrondissementsfederatie Brussel-Halle-Vilvoorde. Ik zeg u dit in alle duidelijkheid.

Aangezien waarschuwingen hier tijdens de voorgaande uiteenzettingen niet uit de lucht zijn geweest, zou ik er willen aan toevoegen dat, ten eerste, hier de naam werd genoemd van een Franstalig lid van de nationale Rege-

ring, die minstens reeds voor de uitgestrektheid van zijn silhouet opvalt. Hij heeft ook nog andere kwaliteiten. Ik zou enkel één waarschuwing willen uiten : laten wij niet voor de zoveelste keer — sta mij toe hier drie woorden Frans te spreken — „de toutes pièces” het zoveelste spook creëren. De hoedanigheden van de betrokkene zijn groot genoeg opdat wij daar niet ook nog een mythische bijkomende dimensie zouden aan toevoegen.

Tot slot wil ik mij vanzelfsprekend graag aansluiten bij die oproepen tot reële solidariteit, tot het op gang brengen van een open en nuttig debat over Brussel. Ik zal daaraan met alle energie, aandacht en waakzaamheid — maar dat wist u al — deel nemen. (**Applaus bij de PW en CVP**)

De Voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer F. Vermeiren : Mijnheer de Voorzitter, ik wens niet in herhaling te vallen, maar gewoon op het volgende te wijzen.

Ik kan volmondig de heer Anciaux bij treden waar hij de vergadering erop attent maakt dat wij vanuit deze Raad zeer voorzichtig moeten zijn opdat wij het probleem van de Vlaamse Brusselaars vanuit deze Raad niet uit het oog zouden verliezen. Wij zijn het daar allemaal mee eens.

Trouwens, ik zou hier even naar de geschiedenis willen verwijzen. In 1977-1978, ten tijde van het Egmontpact is inderdaad gebleken dat Vlaanderen als dusdanig, en zeer velen vanuit Vlaanderen, vergaten dat er inderdaad veel Brusselse Vlamingen waren. Vandaar dat ik ook pleit voor dezelfde solidariteit waarvoor de heer Anciaux pleit.

De heer H. Schiltz : Zeker beter !

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de interpellatie van de heer Van Rompuy slaat op de conclusies die wij kunnen trekken uit het jongste Congres van de Brusselse Vlamingen. Ik zal mij ook daartoe beperken en niet terug gaan naar gebeurtenissen uit het

verleden, want als wij die richting uitgaan, doen wij misschien aan vervalste geschiedschrijving. Ikzelf geef de voorkeur aan het voorrang geven aan de toekomst.

Wij hebben natuurlijk vanuit de Vlaamse Regering dit congres van dichtbij gevolgd ; sommigen van ons hebben er trouwens aan medegewerkt. De Minister van Cultuur heeft tijdens de slotbijeenkomst een redevoering gehouden. Ik vind het normaal dat wij voor het belangrijke werk dat door de Vlaamse Brusselaars, maar ook door andere Vlamingen, werd geleverd zeer veel aandacht hebben en dat wij er politieke conclusies uit trekken.

In de beleidsverklaring, die wij hier enkele maanden geleden hebben besproken, hadden wij reeds duidelijk gezegd dat wij de Vlaamse aanwezigheid in Brussel zouden versterken en onze bevoegdheid binnen het hoofdstedelijk gebied ten volle uitoefenen met „een vernieuwde en dynamische aanpak”.

Daarvan uitgaande zou ik de verschillende thema's die werden behandeld, systematisch willen belichten. In de eerste plaats is er de werking en de rol van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur. Iedereen gaat erover akkoord dat in de ruim 10 jaar dat deze Commissie bestaat, uitstekend werk werd verricht.

Haar bijdrage tot het bewustwordingsproces van de Brusselse Vlamingen was belangrijk. Wij zitten hier echter in een spanningsveld.

Eenzijds diende zij als grondwettelijke instelling voor het cultuurbeleid in Brussel, in de plaats te treden van de Brusselse gemeentebesturen die in het geheel van culturele taken ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap tekort schoten.

Anderzijds wens ik de beperkte financiële middelen waarover wij in het algemeen beschikken, aan te halen, wat uiteraard ook zijn weerslag heeft op de dotatie aan de Nederlandse Culturele Commissie in Brussel.

Om daaraan een oplossing te geven heeft de Vlaamse Gemeenschap zelf

Geens

rechtstreeks een aantal initiatieven genomen die levensnoodzakelijk waren voor de Brusselse Vlamingen, zoals de uitbouw van de Trefcentra en de Jeugdhuizen en de daaraan verbonden werkingskosten. Een aantal Brusselse instellingen, zoals de Ancienne Belgique, de Beursschouwburg, het Contact- en Cultuurcentrum en de Vereniging voor de Vlaamse Aanwezigheid in het Paleis voor Schone Kunsten, kregen eigen nominatieve subsidies langs de Vlaamse begroting, buiten de dotatie van het NCC. Ook daarmee moeten wij rekening houden. Het is onze wil deze politiek van ondersteuning van een aantal initiatieven voort te zetten.

Het probleem van de dotatie zelf zal worden geregeld binnen de begroting voor 1986. Eerder deze namiddag heb ik gezegd dat de begroting volgende week zal worden ingediend. Thans ga ik dienaangaande geen verdere mededelingen verstrekken. Wij moeten tot een oplossing komen. Dit geldt ook voor het aanvullend peuterplan.

Er wordt gezegd — ik heb dit ook op deze tribune gehoord — dat men aan Vlaamse zijde zoveel moet doen als aan Franstalige zijde. Dit argument snijdt in geen enkel opzicht hout. Als Vlaamse Gemeenschap moeten wij bepalen wat wij daarvoor over hebben en ons niet automatisch richten op de beslissing van een andere instantie.

Ik kan ermee akkoord gaan — de heer Van Rompuy heeft dat ook duidelijk gesuggereerd — dat het gesprek over de NCC in de Vlaamse Raad moet plaats vinden buiten de traditionele jaarlijkse begrotingen, waarbij dit onvoldoende aan zijn trekken komt. Aldus zouden ook vanuit de hoek van de niet-Brusselse Vlamingen of de Vlaamse Brusselaars een aantal zaken kunnen worden naar voren gebracht en misverstanden uit de weg geruimd. Dan zal ook duidelijk kunnen nagegaan worden welke de rol is die wij aan deze instelling toebedeeld zien en in welke mate wij voor de uitoefening van deze functie deze instantie ook vanuit de Vlaamse begroting willen helpen door het beschikbaar stellen van de dotatie.

Wat de toepasbaarheid van de Vlaamse decreten betreft, kan ik stellen dat het hier gaat om wat men zou kunnen noemen „de mono-communautaire instellingen”. Het probleem van de bi-communautaire en bi-culturele instellingen is niet geregeld. Ik zal hier echter niet op ingaan, gezien deze vragen in het nationale Parlement moeten worden gesteld. Dit geldt ook voor bevoegdheden die aan de nationale Regering toebehoren of voor uitspraken die door nationale Ministeries werden gedaan. Men moet zich aan de spelregels houden.

Inzake de toepasbaarheid van de decreten heeft men het dikwijls over het feit dat in de culturele sector geen rekening wordt gehouden met de eigen specifieke toestand van het Nederlandstalig cultureel leven in Brussel. Dit is een ongegronde bewering. Ik kan u zeer duidelijk aantonen dat in heel wat decreten wel rekening is gehouden met de bijzondere situatie van de Vlamingen in Brussel. Er is zelfs uitdrukkelijk verwezen naar de eigen rol van de NCC in een aantal uitvoeringsbesluiten. Ik geef u hierna een aantal voorbeelden zonder evenwel volledig te zijn.

Ten eerste, in het theaterdecreet hebben wij de waarborg ingebouwd dat Brussel steeds moet kunnen beschikken over een groot repertoiregezelschap.

Ten tweede, in het bibliotheekdecreet staan duidelijke bepalingen in verband met het Vlaams cultureel leven in Brussel.

Ten derde, bij de oprichting van het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme werden twee -mandaten voor de NCC voorbehouden. Bovendien mochten zij zelf de vertenwoordigers aanduiden.

Ten vierde, het decreet op de speelpleinen en het voorontwerp van decreet in verband met de amateuristische kunstbeoefening voorzien eveneens een specifieke regeling voor Brussel.

Om deze decreten in de culturele sfeer af te ronden zou ik kunnen zeggen dat de Gemeenschapsminister van Cultuur reeds heeft aangekondigd

dat hij de minimum-drempelcriteria van de decreten zal evalueren met een specifieke gevoeligheid voor Brussel.

Hetzelfde geldt trouwens voor de welzijnssector. In de verschillende decreten en besluiten van de Executieve wordt rekening gehouden met de specifieke situatie in Brussel. Ook hiervan geef ik u, zonder volledig te zijn, een paar voorbeelden. Eerst en vooral is er het decreet in verband met de oprichting van „Kind en Gezin”, de Vlaamse instelling die het Nationaal Werk voor het Kinderwelzijn zal opvolgen. Daarin voorziet men specifieke bepalingen voor de organisatie van het beheer van deze instelling in Brussel.

Wij hebben een besluit van de Executieve met betrekking tot de dagopvang van kinderen waarin gunstnormen voor de instellingen in Brussel worden voorzien.

Op andere domeinen van de welzijnszorg, met name in de reglementering van de Centra voor Maatschappelijk Werk en de Centra voor Levens- en Gezinsvragen, zijn eveneens gunstnormen voor Brussel ingebouwd.

De oplossing voor de problemen in de sector van de sport en de monumenten- en landschapszorg, zaken die eigenlijk in belangrijke mate grondgebonden zijn, moet zich situeren in het kader van een globaal gesprek over het definitief statuut van Brussel.

Een derde punt is de betrokkenheid van de Brusselse Vlamingen in de welzijnssector. Door het Congres van de Brusselse Vlamingen wordt een apart intermediair orgaan voor de persoonsgebonden aangelegenheden in Brussel gevraagd. Hierop antwoord ik duidelijk dat dit niet in het Regeerakkoord is ingeschreven en ook niet wordt overwogen. Wij achten het niet opportuun de bespreking hieromtrent ten gronde aan te vatten vooraleer voorafgaandelijk een deugdelijke oplossing is gevonden voor de bi-communautaire en de bi-culturele sector.

Het welzijnswerk in de Hoofdstad, en dat heeft een andere dimensie, heeft niet alleen als doel een antwoord te geven op de problemen van de Brusselse Vlamingen maar moet ook in-

Geens

spelen op de problematiek van de migranten. Wij mogen niet blind zijn voor dit probleem en alleen maar de schijnwerpers richten op de Vlamingen. De Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg heeft zeer recent de beslissing genomen de „Foyer” uit te bouwen tot een Vlaams Centrum voor Migranteng. Het is dit Centrum dat de draaischijf moet vormen voor de zorg en voor het beleid met betrekking tot de migranten in onze Hoofdstad. Dit is een concrete aanzet van onze reële bekommernis om ter zake een ernstig beleid voort te zetten.

Het vierde punt — en volgens mij politiek veel belangrijker — betreft het doortrekken van de culturele autonomie op gemeentelijk vlak. Dit probleem kan niet geïsoleerd worden beschouwd, want het is een thema dat moet worden geplaatst in het globale gesprek met de andere Gemeenschap in dit land, met de Franstaligen, waarbij wij voor het hoofdstedelijk gebied thans een regeling moeten uitwerken. Ik meen dat deze regeling moet uitgaan van het principe dat ze voor beide Gemeenschappen aanvaardbaar is, maar dat een aantal fundamentele verworvenheden, zoals bij voorbeeld de geografische afbakening, in dergelijk gesprek niet ter sprake kunnen komen. Voor een dergelijk gesprek is de tijd duidelijk rijp. Ik zal dadelijk over de concrete gang hiervan spreken. Wij moeten naar een oplossing streven waarbij een einde wordt gesteld aan de voorlopige toestand die niemand bevredigt. Het is echter wel duidelijk dat wij een aantal verworvenheden niet op de helling zullen plaatsen. Wij moeten een regeling zoeken die aan de Vlamingen in Brussel op alle niveaus van het beleid duidelijk inspraak geeft, medebeslissingsrecht invoert, zodanig dat wij ons als burgers, behorende tot een volwassen Gemeenschap, ook in Brussel kunnen laten gelden.

De heer Van Rompuy heeft terecht gezegd dat wij in Brussel vooruitgang boeken, vooral dank zij het feit dat de Vlaamse Gemeenschap in haar geheel zich in België duidelijker affirmeert, niet alleen op economisch,

maar ook op politiek gebied. Het is duidelijk dat dit voor Brussel zijn weerslag heeft gehad. Misschien is men in Brussel vooral gevoelig voor de economische macht van de Vlamingen. Ik ben er evenwel zeker van dat ook de politieke affirmatie van de Vlaamse Gemeenschap in dit land heel wat Brusselaars heeft doen nadenken en dat van daaruit veel positiefs op gang werd gebracht. Dit kan trouwens direct in relatie worden gebracht met het nagenoeg geleidelijk wegvallen van partijen die er uitsluitend op gericht waren van Brussel een derde gewest te maken en het volledig te verfransen. Dit kreeg zijn politieke vertaling in het Front de Francophones. Wij hebben gezien dat dit duidelijk is afgebrokkeld, wat ik dus vertaald heb in de uitdrukking „dat Brussel een rijpe appel is die in onze schoot zal vallen.”

Daarmee heb ik zeer duidelijk willen aanduiden dat onze economische en politieke macht in dit land zodanig is gegroeid dat wij ook in Brussel vooruitgang boeken. Het was niet de bedoeling daaruit af te leiden dat wij nu alles gewoon maar verder moesten laten ontwikkelen. U kent mij voldoende om te weten dat een voluntaristische politiek ook op dit vlak vanzelfsprekend nodig is. Er bestaat geen enkel verzaaken aan welkdanig krachtig optreden vanuit de Vlaamse Gemeenschap dan ook.

Ik wens te benadrukken dat wij, als Vlamingen, ook in Brussel, deze houding van onderdrukten, van degenen die nooit „aan de bak komen” moeten durven afleggen. De Vlamingen in Brussel hebben er alle belang bij zich daar ook te gedragen als diegenen die behoren tot de sterkste politieke en economische kracht in dit land.

Een laatste punt op het vlak van de wetgeving betreft de normen voor het secundair onderwijs in Brussel. Dit is een zaak die tot de nationale instanties behoort. De Gemeenschapsminister van Onderwijs en Vorming heeft evenwel een voorstel klaar om een Commissie voor het Nederlandstalig Onderwijs te Brussel op te richten die een behoefteninventaris moet opstellen zodanig dat wij ter zake duidelijke gegevens in handen hebben

voor een doeltreffende politiek. Inmiddels wordt aan het Vlaams Onderwijscentrum te Brussel jaarlijks een toelage van 8,5 miljoen frank toegekend en kunnen de peuterscholen, de kinderdagverblijven en de voor- en naschoolse bewaking in Brussel-Hoofdstad rekenen op een tegemoetkoming van 116 miljoen frank. Ik weet dat zich ter zake een probleem stelt dat wij in het kader van de begroting voor 1986 zullen trachten op te lossen.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de Brusselse Vlamingen behoren op een volwaardige manier tot de Vlaamse Gemeenschap. Om de specifieke problemen in het kader van de bijzondere situatie van de Brusselse Vlamingen te behandelen moeten wij over een ter zake bevoegd gespreksplatform beschikken. Dit kan gebeuren op het vlak van de uitvoerende macht, tussen de verantwoordelijke van de NCC en de Vlaamse Regering. Ik benadruk echter nogmaals dat dit gesprek ook in de Vlaamse Raad zou moeten plaatsvinden. Het is eigenlijk in onze eerste beleidsverklaring, meer dan 4 jaar geleden, reeds aangekondigd. Ik heb er spijt van dat het nooit heeft plaatsgevonden en leg er de nadruk op dat het nu wel doorgang zou moeten kunnen vinden. Uit een dergelijk debat kunnen wij ongetwijfeld heel wat halen. Ik wil wel benadrukken dat op het vlak van de uitvoerende macht in de korte bestaansperiode van de autonome Vlaamse beleidsorganen, duidelijke stappen werden gezet.

Brussel werd uitgeroepen als Hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. Wat onze eigen administraties betreft, hebben wij beslist dat deze hier zouden blijven en op een gepaste manier zouden worden uitgewerkt. Al deze elementen zijn ook van aard om de Vlaamse aanwezigheid in Brussel te versterken.

Iedereen weet dat een globale negociatie over het definitief statuut van Brussel moet gebeuren op het vlak van de wetgever, maar het is zeer duidelijk dat wij er moeten voor zorgen dat wij vanuit onze Vlaamse beleidsorganen ook daar onze geëigende inbreng hebben. Dit kan gebeuren in de voorbereidende besprekingen, maar

Geens

ik wijs erop dat er ook institutioneel een forum kan worden gecreëerd via het Overlegcomité Regering-Executieven, waar niet alleen — zoals de heer Anciaux het stelt — over geschillen kan worden gepraat, maar waar ook voor bepaalde problemen naar een gemeenschappelijke oplossing kan worden gezocht.

Wij moeten er tevens van uitgaan dat iedereen moet optreden in zijn eigen domein. Wij hebben onze bevoegdheden voor Brussel binnen de huidige staatsstructuur op de terreinen die ik heb aangegeven en waar wij — niemand kan dat betwisten — ten volle onze verantwoordelijkheid hebben opgenomen en gepaste initiatieven hebben gesteund. Op de verdere afwerking en het fundamentele gesprek inzake het statuut van de Hoofdstad zijn wij, mede dank zij het Congres van de Brusselse Vlamingen, voldoende voorbereid. Ik meen dat de tijd rijp is voor dit gesprek en hoop dat het er binnen afzienbare tijd zal komen zodat wij erin slagen aan de Hoofdstad, die op de eerste plaats een belangrijke troef is voor Vlaanderen, een statuut te verlenen waarbij wij worden gerespecteerd en mede beslissingen kunnen nemen. Wij moeten Brussel kunnen beschouwen als de Hoofdstad van het land, maar ook, en op de eerste plaats, als de Hoofdstad van onze eigen Gemeenschap. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Gryp heeft het woord.

De heer E. Gryp : Mijnheer de Voorzitter, wij appreciëren het ten zeerste dat in deze Raad de nodige bekommernis aan de dag wordt gelegd voor het verdedigen van de rechten van de Vlamingen in onze Hoofdstad. Wat mij tot op dit ogenblik nogal verontrustte was het feit dat men er in geslaagd was de discussie hierover te voeren, voorbijgaand aan het lot van meer dan een vierde van de Brusselse bevolking, met name de gastarbeiders. Het is voor ons een hoopvol teken dat de Voorzitter van de Executieve deze problematiek heeft aangesneden. Wij danken hem daarvoor en zullen deze zaak kritisch volgen en er uitvoerig op ingaan ter gelegenheid van het op-

nieuw indienen in het nationaal Parlement, van het wetsvoorstel van mevrouw Van Puymbroeck tot het verlenen van stemrecht aan de gastarbeiders.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de intrekking van de op voorstel van de Vlaamse Executieve aan de heer Bert Peleman toegekende onderscheiding

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Schiltz tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de intrekking van de op voorstel van de Vlaamse Executieve aan de heer Bert Peleman toegekende onderscheiding.

De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik wil u niet verhelten, mijnheer de Minister van Cultuur, dat ik voor het houden van deze interpellatie eigenlijk mijzelf enig geweld moet aandoen omwille van de grote weerzin die ik moet overwinnen en omdat ik hierbij een licht gevoel van walg moet onderdrukken.

Dat in 1986 het toekennen van een ereteken — een decoratie zoals men dat in Vlaanderen noemt — aan de heer Bert Peleman nog altijd kan leiden tot een officiële demonstratie van pietluttigheid van officiële Vlaamse kruiperigheid, kon ik mij echt niet meer voorstellen. Ik die als knaap de vooroorlogse Vlaamse beweging heb meebeleefd, ik die de pijnlijke periode van de oorlog en de na-oorlog heb meegemaakt, ik die de fantastische emancipatie van Vlaanderen in de na-oorlogse periode heb gekend, kan mij de huidige situatie niet voorstellen omdat ik dacht dat mensen van uw generatie, mijnheer de Minister van Cultuur, eindelijk de serviele latententaliteit, het horigheidsgedrag, de gezagsgetrouwheid dat de Vlamingen

met de inquisitie, met de contra-reformatie, de Spaanse en Oostenrijkse bezettingen en uiteindelijk de Frans-Belgische dominantie enkele eeuwen op het lijf werd geschreven en in een situatie van politieke minderwaardigheid had geduwd, waren ontgroeid. Ik dacht dat die periode definitief achter de rug lag. Ik heb mij ter zake blijkbaar vergist ; ik ben te optimistisch geweest.

Indien ik, naar aanleiding van de zaak-Peleman, een toon aansla die u van mij in dit halfroond niet gewoon bent, is het omdat de zaak-Peleman op zichzelf slechts een aanleiding is en dat het in feite gaat om datgene wat ik zoëven heb gezegd. Deze aanleiding ligt ontsluitend en bloot : de Vlaamse meerderheid in dit land is nog steeds niet in staat zich bij monde van haar gearriveerde politieke gezagsdragers te doen respecteren voor wat zij werkelijk is, met name de meerderheid. Het gaat niet alleen om de meerderheid in aantal, maar om de meerderheidsgroep op wiens arbeid en inlevering, op wiens belastingen, op wiens sparen, produceren en exporteren de hele Belgische huishouding rust en zonder dewelke deze als een kaartenhuisje in elkaar zou storten. **(Applaus bij de leden van de VU)** Een meerderheid, bijgevolg die in zichzelf, en nergens anders, de legitimiteit put om te beslissen wat in Vlaanderen kan en niet kan, zonder zich daarbij te storen aan wat kapitaal, kroon of kerk daarvan denken.

Welnu, mijnheer Dewael, dat Vlaanderen had helemaal geen aanstoot genomen aan het toekennen van een decoratie aan de heer Peleman ; dat Vlaanderen had dit geacteerd en volkomen normaal gevonden.

Zeker, de heer Peleman heeft zich tijdens de oorlog 1940-1945 in de collaboratie geëngageerd. De heer Peleman was toen 25 jaar oud. Hij heeft dat gedaan, zoals toen zovele jonge Vlaamse intellectuelen, die echt niet veel redenen hadden om op dat ogenblik tegenover de Belgische Staat een grote loyaleiteit aan de dag te leggen. Als jong Minister van Cultuur, zou u er wellicht goed aan doen de geschiedenis van die periode even na te gaan, zodat u zou weten vanwaar die colla-

Ook de heer F. Vermeiren (PVV) pleitte er voor dat men in de Vlaamse Raad het probleem van de Vlaamse Brusselaars niet uit het oog zou verliezen

boratie komt die, volgens mij, een politieke vergissing was, die Vlaanderen meer kwaad dan goed heeft gedaan — daarover bestaat geen twijfel — maar waarvoor de verantwoordelijkheid erg verdeeld is. Daarvoor moet men niet in 1940 beginnen, maar vóór 1900, toen de Vlamingen geen recht van spreken hadden in deze Staat, alhoewel zij toen ook in de meerderheid waren. U zou dan moeten terugkeren naar 1914-1918, zodat u kan vaststellen wat men de Vlamingen in 1919 en in 1920 heeft aangedaan. U moet dan ook terugkeren naar 1928 en het geval-Martens nagaan van vóór de oorlog — dit geval vertoont inderdaad gelijkenissen met het geval Peleman — vooraleer over de zaak-Peleman en die episode in zijn leven te oordelen.

Van een Vlaams Minister van Cultuur mag men minstens verwachten dat hij die aspecten van de geschiedenis van Vlaanderen zou kennen.

De heer Peleman werd veroordeeld ; dat is juist. Hij werd grotendeels veroordeeld omwille van zijn politieke

overtuiging en verder op grond van twijfelachtige beweringen, die trouwens nadien door de betrokkene werden herroepen.

Het vonnis was, zoals vele vonnissen in die tijd, een grotesk vonnis : de doodstraf. Wij moeten hier het proces van de epuratie en de repressie niet maken. Dat heeft de heer Pholien reeds gedaan toen hij sprak over „la justice des rois nègres” in verband met de kwaliteit van de Belgische rechtspraak op dat moment.

Deze straf werd bij genademaatregel tweemaal gereduceerd. De heer Peleman bracht echter vijf jaar door in de cel, waarvan een aantal jaren onder het regime van de terdoodveroordeelden, met alle morele foltering die dat met zich meebrengt en waarvan men de weerslag vindt in zijn waarschijnlijk beste verzen.

Zijn vrijlating volgde op verzoek van ongeveer alles wat Vlaanderen aan artistiek en litterair talent te bieden had, beginnend met Herman Teirlinck,

ook kunstschilders als Savereys, om te eindigen bij het kruim van wat Vlaanderen toen nog aan Franstalig talent te bieden had, Suzanne Lilar. Zij allen, van het ene tot het andere uiterste, hebben toen geëist en gevraagd dat Peleman in vrijheid zou worden gesteld, wat is gebeurd.

Na zijn vrijlating heeft hij zich uitsluitend gewijd aan letterkundig en artistiek werk en aan de bevordering van een cultureel geïnspireerd streektoerisme, dat de waardering van iedereen heeft gekregen, zelfs van de hoogste kringen van het land die zich nu achter de schermen verontwaardigd voelen.

Zonder enige discussie of twijfel kan men stellen dat Vlaanderen — het levende en feitelijke Vlaanderen, niet het formalistische of juridische — Peleman maatschappelijk de facto had gerehabiliteerd. Het toekennen van een ereteken na zovele jaren, werd in Vlaanderen als volkomen normaal ervaren, zoals het waarschijnlijk ook de doodnormaalste reactie is geweest van de ambtenaar die voorstellen moet doen uit de rij van mensen die een zekere leeftijd hebben bereikt en die zich de jongste dertig jaar in Vlaanderen verdienstelijk hebben gemaakt, vooral voor de letterkunde, waaronder de heer Peleman. De ambtenaar heeft met een normale reflex die naam op de lijst gezet.

Vlaanderen heeft dit als normaal ervaren. Vanwaar is de reactie gekomen : eerst en vooral van een kleine — ik leg er de nadruk op — communistisch geïnspireerde organisatie van gewezen weerstanders. Dit heeft niet veel ruchtbaarheid gekregen. Het protest werd overgenomen — en hier zit eens te meer het element van de minderwaardigheid van wat er is gebeurd — door enkele Franstalige kranten die het plezierig hebben gevonden om in de stijl van 1919 over alle kolommen te blokletteren : „L'ordre de Léopold a été accordé à un ancien SS, à un criminel de guerre”. Schandelijke demagogie, deontologisch onwaardige prietpraat ! Maar dat volstaat blijkbaar nog altijd in dit land. O ja, een Waals parlements lid, waarvan men zich moet afvragen waarom het zich bemoeit met wie wij in Vlaanderen

Schiltz

waardig achten om een ereteken te krijgen, mevrouw Truffaut, heeft een mondelinge vraag gesteld in de Senaat.

Vanaf dat ogenblik wordt de zaak politiek, en politiek belangrijk. Aanvankelijk had men kunnen zeggen : laat die Franstalige kranten blaten, dat zal wel overgaan ; laat een vraag stellen in het Parlement.

Maar dan komt de Eerste Minister tussenbeide. Hij zegt tot mijn ontsteltenis drie dingen.

Ten eerste, de heer Wilfried Martens, verkozen in een Vlaams Arrondissement, lid van de Vlaamse Raad, be treurt bij de eerste vraag van een Waalse socialiste, dat aan de heer Bert Peleman een ereteken werd toegekend. Ten tweede zegt hij dat hij Gemeenschapsminister Poma verzocht heeft de nodige maatregelen te nemen. Ten derde deelt hij mee dat hij, nadat de nieuwe Executieve was geïnstalleerd, aan de opvolger van de heer Poma, met name aan Gemeenschapsminister Dewael, dit verzoek heeft herhaald. Dit speelde zich af in de vergadering van de Senaat van 22 januari 1986.

Men had zich kunnen voorstellen dat de Eerste Minister, die ook een Vlaming is — het feit dat het altijd een Vlaming is die Eerste Minister is stelt men vaak voor als een van de eminente demonstraties van de Vlaamse macht in dit land — zoals in Engeland of zoals in Nederland zou hebben geantwoord : „dit ereteken werd inderdaad toegekend maar zulks op voorstel van de Vlaamse Executieve. Ik wens mij daar niet in te mengen : de Vlamingen stellen voor wie zij wensen”.

Mevrouw N. Maes : Iets dergelijks heeft hij bij andere gelegenheden gezegd.

De heer H. Schiltz : Men had zich kunnen voorstellen dat hij zou hebben gezegd : „U kan van oordeel zijn dat dit een vergissing is maar het is niet de gewoonte dat het Staatshoofd op het toekennen van een onderscheiding terugkomt tenzij omwille van feiten die

zich hebben voorgedaan na het toekennen van die onderscheiding”. Men had zich een dergelijk antwoord kunnen voorstellen.

De heer F. Baert : Dit zou normaal zijn geweest.

De heer H. Schiltz : Inderdaad, maar daarover hoeven wij niet hier te debatteren : dit is een zaak voor het Parlement.

Op 16 april jongstleden komt de Waalse socialiste terug op haar vraag. Vergeten wij niet dat er nog altijd geen enkel initiatief werd genomen door om het even welk Vlaams parlementslid. Dezelfde Waalse senator, die zich niet te moeien heeft in wat wij moreel of niet moreel vinden in onze Gemeenschap, wenst te weten wat er intussen is ondernomen. Shylock wil zijn pond vlees.

De Eerste Minister beweert dat u, mijnheer Dewael, bij koninklijk besluit van 8 april de naam Peleman geschrapt hebt van de lijst van personen die een onderscheiding ontvingen. Om te beginnen moet ik zeggen dat ik dit een vreemd antwoord vind. Bovendien kunt u geen koninklijke besluiten ondertekenen, want de Vlaamse Executieve kan geen koninklijke besluiten uitvaardigen. De Eerste Minister maakt wel van deze tournure gebruik om zijn aandeel en zijn verantwoordelijkheid in deze zaak te verdoezelen. Wel is het duidelijk uit zijn antwoord dat het voorstel van beslissing uitgaat van de Vlaamse Executieve. Een voorstel is ook een beslissing, een politieke en juridische beslissing. En het is een beslissing die heel de Vlaamse Regering bindt, want er bestaan in de Vlaamse Regering geen individuele bevoegdheden. Er bestaan alleen gedelegeerde bevoegdheden. Ik zou zeer duidelijk willen weten, mijnheer Dewael, of die beslissing tot dit voorstel door u alleen werd genomen in het kader van de u gedelegeerde bevoegdheden, dan wel of dit voorstel het voorwerp heeft uitgemaakt van een deliberatie in het plenum van de Executieve. Het antwoord op deze vraag kan niet moeilijk zijn, maar ze is wel van belang voor het verder verloop van deze interpellatie. Ik kreeg graag meteen een antwoord.

De heer P. Dewael : Ik zal daarop straks antwoorden. (*Uitroepen bij de VU*)

De heer H. Schiltz : De manier waarop u zich gedraagt geeft mij te denken dat u die beslissing alleen heeft genomen, zonder uw collega's te raadplegen.

De heer W. Luyten : Zeer juist.

De heer H. Schiltz : In die hypothese zal ik zeggen wat ik van uw beslissing denk. Naargelang het antwoord dat u mij zou hebben gegeven zou de rest van mijn interpellatie wellicht weggebleven zijn of toch in ieder geval anders hebben geluid. Dat moet u dan maar zelf weten. Deze beslissing, mijnheer Dewael, is een schandelijke en onwaardige beslissing. U was aan niemand verplicht — maar dan aan niemand, weet u — op het kleinmoedige verzoek van de heer Martens in te gaan. De Vlaamse Executieve en haar leden zijn politiek alleen verantwoordelijk verschuldigd aan de Vlaamse Raad en aan niemand anders. Niet aan Wilfried Martens, niet aan de Koning, niet aan het centrale Parlement. De enige instanties die over de geldigheid van uw beslissingen en deze van de Executieve kunnen oordelen zijn in formeel opzicht de Raad van State en het Arbitragehof en in politiek opzicht deze Vlaamse Raad.

De Executieve heeft geen enkel ander orgaan boven zich of naast zich dat het recht heeft bevelen te geven. U had dus het volle recht het verzoek van de heer Martens naast u neer te leggen. U kon dit gerust, zonder enig risico te lopen, zelfs zonder politiek risico te lopen, want moest hoe dan ook deze zaak in deze Raad ter sprake zijn gekomen omwille van uw weigering op het verzoek van Martens in te gaan, dan zou deze Raad unaniem **ZONET** toch alleszins met een overgrote meerderheid achter u hebben gestaan.

De heer F. Baert : Zeer juist.

De heer H. Schiltz : Niemand zou u hebben gedesavouéerd. U kon zonder risico beleefd, maar kordaat, hebben geantwoord dat u het niet opportuun vond nu deze onderscheiding eenmaal was toegekend, het rechtsgevoel en de waardigheid van de Vlaamse Gemeenschap te kwetsen door op het

Schiltz

vroegere voorstel terug te komen. Welke formalistische onhandigheden daarbij ook mogen begaan zijn, er is nog altijd zoiets als het recht van de prins om te zeggen, het is zo, omdat het zo is, het is beslist en wij komen daarop niet terug. U kon dit doen ; u stond hiermee politiek volkomen veilig ; u liep hiermee geen risico en ook op het juridisch vlak was u onaantastbaar. U heeft dit echter niet gedaan, mijnheer de Minister, zoals een overijverige schooljongen, een overijverige unitaire Belgische schooljongen, die graag bij de meester op een wit blaadje staat. U heeft een niets vermoedend en goed geïntensioneerd ambtenaar van de Vlaamse Gemeenschap geblameerd en u heeft uw hondse onderdanigheid betuigd door een voorstel naar de centrale Regering door te sturen. Dát heeft u gedaan ! Als dit het soort zelfbestuur is, mijnheer Dewael, dat de bekroning moet zijn van wat de gebroeders Van Raemdonck droomden en waarvoor de fronters in de modder hebben gebeten, denkende aan zelfbestuur en Vlaamse reglementen ; als dit het soort zelfbestuur moet zijn van wat zoveel generaties flaminganten, ook liberalen, hebben nagestreefd door wel en wee, vaak ten koste van veel materiële en sociale voldoening, wenu, mijnheer Dewael, dan heeft u door uw domme daad duidelijk gemaakt dat inderdaad een nieuw radicalisme noodzakelijk is, niet tegen de Walen — die zullen wij wel de baas kunnen — maar binnen Vlaanderen tegen de non-Vlamingen zoals u, mijnheer Dewael. Ik zou u, als Minister van Cultuur, aanraden toch eens even terug te grijpen naar die literatuur die deze generaties van flaminganten heeft gevormd. Misschien is zij litterair en artistiek ietwat verouderd ; maar Rodenbach bevat nog altijd, ondanks de stijl van zijn tijd, een aantal diepmenselijk ke boodschappen. Ik zou u aanraden het gedicht „Fierheid” van Rodenbach even terug ter hand te nemen, waarin hij de houding van de democratisch verkozen Vlaamse poorters tegenover de vorst beschrijft : „Zij groetten hoofs hun vorst maar bleven op hun peerd”. Wenu, mijnheer Dewael, u is van uw paard afgekomen. U heeft de knie gebogen,

onnodig, en daarmee heeft u bewezen dat u geen cultuur heeft en geen Vlaming bent. Trek daaruit het besluit. Verdwijnt uit een Regering indien deze inderdaad een echte autonome en Vlaamse Regering wil zijn. (**Hevig applaus bij de VU en sommige leden van Agalev**)

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heren Ministers, collega's, het is deze namiddag een niet eenvoudige uiteenzetting omdat dit voorval — laten wij dit niet ontveinen — in Vlaanderen grote emoties heeft gewekt. Vanuit onze fractie zouden wij ook kunnen zwijgen en afwachten maar ik vind het noodzakelijk dat wij naar aanleiding van dit dossier een beschouwing geven. Ik wil een duidelijk onderscheid maken tussen de juridische context en de algemene context waarmee wij nog altijd deze dossiers behandelen.

Ik vind het een jammer incident, waarvan echter de huidige Minister voor Cultuur niet aan de basis ligt. Na de administratieve vergissing is echter louter de juridische procedure ontwikkeld waardoor wij op dit ogenblik voor de huidige situatie in de Vlaamse Executieve staan.

Ik geloof de Minister volkomen wanneer hij zegt niet aan de basis te liggen van het intrekken van het ereteken. Naast de concrete juridische context is het belangrijker te weten dat eretekens zowel in Vlaanderen als in Wallonië een zeer gevoelige materie is. Het ontvangen van eretekens wordt door de bevolking als een morele waardering beschouwd. Dat is de kern van de moeilijkheden die wij nu kennen. Het weegt steeds zwaar wanneer iemand een ereteken niet krijgt en van oordeel is daarop recht te hebben. Nog erger is het wanneer iemand een ereteken ontvangt en het nadien moet teruggeven. Tijdens de laatste vier jaar hebben wij een inventaris opge maakt van dergelijke pijnlijke gevallen, die bij onze Vlaamse bevolking zwaar doorwegen, teneinde aan deze moeilijkheden te verhelpen zodat wij met een nieuwe lei kunnen beginnen aan de opbouw van een stevige maat-

schappij maar ook een maatschappij die begrip opbrengt voor de verschillende ideologieën. Ik verwijs hier naar het verslag van onze speciale werkgroep in de Vlaamse Raad, waarin van bladzijde 2 14 tot 2 17 een overzicht wordt gegeven van de moeilijkheden in verband met deze eretekens. Er werden een reeks concrete suggesties gedaan, onder meer hoe wij een incident als dat van vandaag moeten behandelen.

Collega Schiltz, ik heb met veel moeite naar uw toespraak geluisterd en ben ervan overtuigd dat alle aanwezigen vandaag dezelfde aandacht hebben aan de dag gelegd omdat zij over dit dossier allemaal dezelfde mening hebben, de Minister voor Cultuur inclusief. Ik doe dan ook een oproep om te proberen te realiseren wat in het document is vervat, meer bepaald in verband met wat op bladzijden 166-167 over de versoepeling van de normaliseringswet van 14 juli 1960 staat vermeld. Het betreft de mogelijkheid tot het versoepelen van deze wet om uiteindelijk tot de opheffing ervan te komen. Deze wet is trouwens op basis van de rechtspraak reeds lang verouderd en kan op gegronde juridische argumenten als onwettelijk worden bestempeld. Het document bevat voldoende verwijzingen.

Vorige week hebben wij in de Commissie de praktische besprekingen aangevat en nagegaan welke concrete voorstellen er kunnen worden ingediend om heel wat pijnlijke situaties op te lossen. Wanneer wij dat niet in de Vlaamse Raad kunnen doen zouden wij toch in elk geval met de Vlaamse partijen gezamenlijk suggesties kunnen formuleren om in het nationaal Parlement tot concrete realisaties te komen.

De heer F. Vansteenkiste : Waar wacht u op ?

De heer G. Verhaegen : Wij wachten daar niet op. Verleden week werd hiermee een aanvang gemaakt, toen de beslissing in de gemeenschappelijke commissie werd genomen.

Vandaar, geachte collega's, dat ik helemaal niet afwezig wilde blijven in dit debat en erop wil wijzen dat wij vertrouwen hebben in de Minister en

Verhaegen

dat wij zijn verklaring volkomen aanvaarden. **(Protest bij de W)**

Het gaat niet over een verklaring die hij hier in deze Vlaamse Raad heeft gegeven. Het is duidelijk dat men niet naar deze interpellatie komt zonder inlichtingen in te winnen en te weten waarover het gaat.

Ik was — gelukkig maar — te jong om het aan den lijve te ondervinden, maar deze zaak raakt ook mij, evengoed als om het even wie. Daarom willen wij een oproep doen om gezamenlijk ter zake initiatieven te nemen. Zowel mijn fractie als ikzelf zijn bereid daaraan een actieve medewerking te verlenen, zodat heel wat van deze zaken kunnen worden vergeten. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, heel de discussie rond de al of niet toekenning van een ereteken aan de heer Peleman...

De heer H. Schiltz : Het gaat hier niet over de toekenning, maar wel over de intrekking van het ereteken. Ik wens dat u bij de zaak zou blijven.

De heer A. Denys roept bij ons twee vragen op.

Ten eerste, welke is de rol geweest van de Vlaamse Executieve en van de Gemeenschapsminister bij de intrekking van het ereteken, toegekend aan Peleman.

De tweede vraag die wij ons stellen is : hoe komt het dat de administratie op een dergelijk slordige wijze haar dossiers behandelt ?

De heer F. Vansteenkiste : Omdat zij allen lid zijn van de liberale partij.

De heer A. Denys : Uit het antwoord van de eerste Minister verschenen in het beknopt verslag van de Senaat van de openbare vergadering van vorige week, menen wij te moeten begrijpen dat de volledige verantwoordelijkheid voor dergelijke initiatieven bij de Executieve ligt en dat de rol van de

Premier zich eigenlijk beperkt tot het acteren. Het is lang geleden dat wij vanwege een lid van de nationale Regering nog een dergelijke bevoegdheidsafstand hebben meegemaakt.

Ik kan mij echter niet van de indruk ontdoen dat achter deze bereidwilligheid meer schuil gaat dan een trend naar bevoegdheidsafstand. **(Geroep bij de W)**

Wij menen dat de bevoegdheid om burgerlijke en militaire orden toe te kennen, vervat is in artikel 76 van de Grondwet. Dit artikel verleent de Koning de macht deze eretekens te verlenen. Volgens artikel 76 van de Grondwet is het dus klaar en duidelijk een nationale bevoegdheid.

De Eerste Minister heeft nochtans in de Senaat ook verklaard dat er in het Overlegcomité ter zake bepaalde overeenkomsten werden gesloten. Wij hadden graag meer uitleg over deze overeenkomsten gekregen.

Voor mij persoonlijk lijkt de interpretatie, die de Eerste Minister heeft gegeven, in strijd te zijn met de bestaande wetgeving ter zake. Door het feit dat hij zijn handtekening plaatst onder het koninklijk besluit, neemt hij ook desbetreffend de verantwoordelijkheid.

Naar mijn mening wordt door het feit dat hierover een Franstalige senator heeft geïnterpelleerd, duidelijk aangetoond dat de verantwoordelijkheid bij de Minister zelf ligt.

Een tweede aspect waarover ik graag duidelijkheid zou krijgen is de rol van de Administratie in het hier gestelde probleem.

Niemand kan ontkennen dat de Administratie hier een zware fout heeft begaan. Een eerste voordrachtstaat opmaken, zonder een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, geeft mij de indruk van amateurisme of misschien erger nog, van kwaad opzet.

Ik weet dat de verantwoordelijkheid van de Administratie niet de bevoegdheid is van Minister Dewael, noch van zijn voorganger, de heer Poma, maar wel van de Voorzitter van de Executieve. Daarom vernam ik graag, gezien de pijnlijke vergissing die is ge-

beurd, of er desbetreffend sancties zullen worden genomen ten overstaan van de verantwoordelijken in de Administratie. **(Uitroepen bij de W)**

Mijnheer de Voorzitter, tijdens zijn interpellatie heeft collega Schiltz op een nogal emotionele wijze de problematiek van de repressie en de collaboratie gekoppeld aan het geval Peleman. Ik wens onze houding ter zake duidelijk te maken. Het al of niet toekennen van een ereteken aan de heer Peleman staat voor ons volledig los van deze problematiek. Het toekennen van een ereteken moet gebeuren volgens de wettelijke voorschriften. Als men vindt dat deze voorschriften niet voldoen, dan moet de wetgever wijzigingen voorstellen.

Mijnheer de Minister, wij weten uit de gesprekken die wij met u ter zake hebben gehad welke uw bekommernis is geweest om de wettelijke voorschriften punctueel na te leven en dat u zich door geen enkele andere bijgedachte heeft laten leiden. Het is daarom dat onze fractie het volste vertrouwen heeft in het antwoord dat u zal verstrekken.

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wens in de eerste plaats aan de Vlaamse Raad mededeling te doen van een aantal retroacta, die zullen toelaten de afhandeling van deze aangelegenheid in zijn juiste context te plaatsen.

Uit heel wat vragen en bemerkingen, die hier naar voren zijn gebracht, blijkt immers dat niet alle administratieve, ja zelfs politieke handelingen, ten volle gekend zijn.

Ik wil bovendien voorafgaandelijk duidelijk stellen dat de aangelegenheid die hier vandaag aan de orde staat los moet gezien worden van de appreciatie die wij allen opbrengen voor de literaire kwaliteiten en verdiensten van de heer Bert Peleman. En dit alle pogingen ten spijt om het ene met het andere te vermengen.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, artikel 76 van de Grondwet ver-

Dewael

leent de Koning de bevoegdheid de militaire en burgerlijke orden toe te kennen. De toekenning van eremerken gebeurt op grond van interne onderrichtingen, waarin verschillende criteria zijn opgenomen ter beoordeling van de te onderscheiden kandidaten.

Uiteraard dient daarbij ook rekening gehouden te worden met alle wettelijke bepalingen. Mag ik op dit laatste nu reeds de nadruk leggen.

Met betrekking tot de heer Peleman, is de procedure als volgt verlopen.

Op 14 november 1985 schrijft de Eerste Minister aan mijn voorganger dat hij, door een reeks bijdragen in de geschreven pers, vernomen heeft dat de heer Bert Peleman niet aan de voorwaarden zou voldoen om benoemd te worden tot Ridder in de Orde van Leopold II.

De Premier vraagt de heer Poma om na te gaan of deze berichten al dan niet met de werkelijkheid overeenstemmen.

Op 6 januari 1986 krijg ik van de Eerste Minister een schrijven, waarbij een kopie van de brief van 14 november 1985 gevoegd is. Hij herinnert mij aan zijn verzoek aan mijn voorganger om het dossier te onderzoeken.

Ondertussen had ik de administratie reeds verzocht om mij in te lichten.

Bij brief van 18 maart 1986 komt de Eerste Minister andermaal terug op zijn vraag, rekening houdend met het feit dat hij in het Parlement over deze zaak wordt geïnterpelleerd.

De heer Secretaris-generaal van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap herinnerde ik aan mijn verzoek om per kerende een omstandige nota te krijgen over de juiste toedracht van deze aangelegenheid.

Diezelfde dag bereikte mij het rapport van de administratieve diensten.

Uit dit rapport blijkt het volgende. In de loop van de maand augustus 1984 werd door de Voorzitter van de literaire vereniging 't Kofschip, een aan-

vraag gedaan — rechtstreeks bij de administratie voor Kunst en Toerisme — om eretekens te verlenen aan verdienstelijke kunstenaars, waaronder Bert Peleman. Uit de stukken en verklaringen van de betrokken ambtenaren, in het administratief dossier, blijkt dat het Kabinet van mijn voorganger niet in kennis gesteld werd van deze voorstellen. Dit is een eerste niet onbelangrijk element.

De administratie voor Kunst en Toerisme heeft nagegaan op het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen voor welke ridderorde de heer Peleman in aanmerking kon komen.

Anderzijds blijkt uit het onderzoeksdossier — ook niet onbelangrijk — dat de administratie verzuimd heeft voor betrokkene een getuigschrift van goed zedelijk gedrag op te dragen. Het voegen van dit getuigschrift bij het bundel wordt nochtans voorgeschreven door de interne onderrichtingen.

Ondanks dit verzuim werden de voorstellen in de nationale orden, contingent november 1984, verstuurd naar de algemene administratieve diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Dit laatste bestuur heeft de voordrachtstaten rechtstreeks ter ondertekening aan de diensten van de Eerste Minister overgemaakt, zonder dat het Kabinet van mijn voorganger daarbij betrokken was.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, hieruit blijkt dus zeer duidelijk een eerste misvatting vervat in het interpellatieverzoek van de heer Schiltz; de heer Poma is met name op geen enkel moment tussengekomen, noch betrokken geworden bij de procedure tot toekenning van een ereteken aan de heer Peleman.

De voordrachtstaat die aan de Eerste Minister werd voorgelegd, bevatte geen enkele opmerking nopens de situatie van de te onderscheiden kandidaat op de plaats die voorbehouden is voor de staving van de voordracht.

De heer H. Schiltz : Mijn informatie is gebaseerd op de verklaring van de Eerste Minister die bewoort dat het op voorstel van de Executieve is geweest. Ik aanvaard uw feitelijke uitleg, alleen heeft hij met het gestelde probleem

niet veel te maken.

Minister P. Dewael : Mijnheer Schiltz, in uw interpellatieverzoek gaat u ervan uit dat ik een beslissing neem die indruist tegen de beslissing die de heer Poma zou hebben genomen. Welnu, op geen enkel ogenblik was er een beslissing van de heer Poma.

Ik vestig er uw aandacht op dat de procedure tot het toekennen van nationale onderscheidingen die op 7 december 1982 werd uitgewerkt in het Overlegcomité Regering-Executieven bepaalt dat de Eerste Minister zowel de voordrachtstaat als het besluit zelf ondertekent met inachtnaam van het feit dat de diensten van de betrokken Gemeenschap de dossiers behandelen en voorbereiden.

Op 11 februari 1985 werd dan een promotie van twaalf gegadigden, waaronder de heer Peleman, door de Koning op voordracht van de Eerste Minister, benoemd tot Ridder in de Orde van Leopold II.

Dit koninklijk besluit werd niet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, uit het bijkomend onderzoek is dan voor het eerst gebleken dat de rechterlijke macht, op grond van artikel 31 van het Strafwetboek, betrokkene levenslang ontzet heeft van het recht om enig ereteken te dragen. Voor deze ontzetting werd tot op heden noch gratie door de uitvoerende macht, noch eerherstel door de rechterlijke macht toegekend, zodat die maatregel nog steeds onverminderd van kracht is.

Uit wat voorafgaat blijkt overduidelijk dat de heer Peleman niet aan de wettelijke voorschriften voldeed om veremerkt te worden.

Ik heb deze gegevens bij schrijven van 20 maart jongstleden aan de Eerste Minister medegedeeld. Ik citeer : „Aangezien uit het nazicht van het uittreksel uit het Strafregister blijkt dat de heer Bert Peleman inderdaad de voorwaarden niet vervult om veremerkt te worden, stel ik u voor de toekenning van de onderscheiding aan betrokkene, in te trekken.” Tot hier dit citaat. Daarmee antwoord ik

VU-fractievoorzitter H. Schiltz verklaarde n.a.v. de intrekking van de aan de heer Bert Peleman toegekende onderscheiding o.m. dat de Vlaamse meerderheid in ons land uit zichzelf en nergens anders de legitimiteitput om te beslissen wat in Vlaanderen kan en niet kan

op de vraag van de heer Schiltz.

Mede op grond hiervan heeft de Eerste Minister het Staatshoofd het besluit tot intrekking ter ondertekening voorgelegd.

Dames en heren, met deze interpellatie willen sommigen in feite niets anders dan het probleem stellen van het wegwerken van de sociale gevolgen van de repressie. Dit probleem heeft, in mijnen hoofde, bij de behandeling van dit dossier, geen enkele rol gespeeld. **(Protest bij de W)**

Ik heb bij mijn ambtsaanvaarding een eed afgelegd dat ik de wetten zou respecteren.

Bijgevolg kan ik niet anders en wil ik ook niet anders dan de nodige conclusies trekken uit het feit dat bij de eventuele toekenning van een nationale orde de wettelijke voorwaarden hiertoe niet vervuld zijn. En dit ongeacht en welke ook de aard is van het misdrijf en de veroordeling die aan de basis liggen van de onmogelijkheid het

eremerk toe te kennen.

Wat ook mijn overtuiging en mening moge zijn, bij mij heeft en zal het respect voor de wet steeds het zwaarst doorwegen. Iedere andere benadering miskent het begrip „rechtsstaat”. **(Gelach bij de W)**

Dames en heren, ik wil besluiten. Moet men zich geen vragen stellen over de huidige procedureregeling, overeengekomen in het Overlegcomité nationale Regering-Exécutieven, tot toekenning van nationale orden op voorstel van de Executieven ?

Dergelijke toekenningen, door middel van koninklijke besluiten, voorgelegd aan het Staatshoofd onder de handtekening van een nationale Minister, vallen volgens sommigen onder de uitsluitende politieke verantwoordelijkheid van de Executieven. Deze stelling heeft tot gevolg dat parlementsleden, behorend tot één taalgroep, de politiek verantwoordelijke Executieve van een andere taalgroep niet kunnen ondervragen over de toe-

kenning van die nationale orden. Moeten wij ons daarover niet grondig bezinnen ?

Mijnheer de Voorzitter, ik meen aldus alle vragen te hebben beantwoord.

Tot slot zou ik nog willen zeggen dat alles wat overdreven is, geen betekenis heeft. Dat is mijn antwoord op de woorden die de heer Schiltz in fine van zijn interpellatie gemeend heeft in de mond te moeten nemen.

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mag ik aan mijn collega's fractievoorzitters zeggen dat ik met aandacht hun interventies heb beluisterd, maar dat ze met de zaak niet veel te maken hebben. Wat wij vandaag debatteren is niet het gevolg dat aan het rapport over de sociale gevolgen van de repressie en epuratie moet worden gegeven. Wij discussiëren hier niet over de waarden of onwaarden en de verantwoordelijkheid voor of tegen collaboratie, of wat dan ook. Het heeft er allemaal niets mee te maken. Het gaat er zelfs niet over of het koninklijk besluit ja dan neen regelmatig was. Daarover gaat het niet, mijnheer de Minister. Het gaat om de beslissing die u dus blijkbaar alleen heeft genomen, maar waardoor u de hele Executieve verbindt, om aan de Eerste Minister een voorstel te doen. Daarover gaat het alsook over de feitelijke politieke draagwijdte daarvan.

Welnu, sta me toe u zeer duidelijk te zeggen dat u schernt met de rechtsstaat telkens wanneer het erop aankomt de Vlamingen op de knieën te dwingen ! Leert dat eens af ! Laat dat eens voor wat het is ! Wat u zegt is niet eens juist. De rechtsstaat heeft hier niets mee te maken. Het heeft te maken met de soevereine macht van een Regering om te zeggen of zij iets zal doen of iets niet zal doen. **(Ontkenend gebaar van Minister Dewael)**

Dat is wèl waar. Wil u mij eens een wettekst aanhalen op grond waarvan men u kon verplichten een brief aan de Eerste Minister te schrijven ?

U heeft niet de bevoegdheid een

Schiltz

handtekening te zetten op een voorstel aan de Koning. Dat is de Eerste Minister. U kan bijgevolg ook niet verplicht worden – ik heb het in mijn interpellatie gezegd – zelfs niet wanneer er in een formele procedureraad een fout of slordigheid is gebeurd.

Eenmaal het koninklijk besluit getekend is bestaat het.

Als dit koninklijk besluit juridisch aanvechtbaar is, moet dat maar juridisch aangevochten worden door degenen die menen dat te moeten doen. Dit verplicht u als lid van de Executieve nog altijd niet een brief aan mijnheer Martens te schrijven met de woorden „ja, schrap hem maar van de lijst, trek dat maar in”. Daarover gaat het dus eigenlijk.

U heeft in uw uiteenzetting geen enkel argument aangehaald waaruit zou blijken dat u verplicht was op het verzoek van de Eerste Minister ook maar enig gevolg te geven, tenzij een politieke verplichting die u zelf dan zò zou aanvoeren. Daarover gaat het precies. Dat Wilfried Martens dan zelf de verantwoordelijkheid neemt, en hij alleen ! Als hij meent dat de rechtsstaat in het gedrang wordt gebracht door een decoratie aan Bert Peleman, dat hij dat dan doet en dat hij daar de Vlaamse Regering niet voor mobiliseert ! **(Levendig applaus bij de W)** Dat hij dat doet ten opzichte van zijn Ministers die ten aanzien van het hele land hun grondwettelijke eed aan hun laarzen lappen en in de Waalse Raad onwettelijke daden stellen ! Dat hij Gol en Nothomb de laan uitstuurt ! Bij ons, Vlamingen, is het altijd hetzelfde, het was ofwel omwille van het geloof, of omwille van het geld dat wij moesten buigen en door de knieën gaan en nu voor de „rechtsstaat”. **(Levendig applaus bij de W)**

Uw brief is een feitelijke beleidsdaad, een zuiver politieke daad, zonder enige echte juridische draagwijdte of betekenis. Bijgevolg was u volledig meester om te oordelen over de opportuniteit van die daad. Had u niets gedaan, dan was Premier Martens verplicht geweest zelf en alleen het dossier „op te kuisen” indien hij dat opportunity achtte.

De heer F. Baert : Hij zou het niet eens gedurfd hebben.

De heer H. Schiltz : Dàt is de politiek die moest worden gevoerd en dàt had de houding van de Vlaamse Executieve moeten zijn. Of het koninklijk besluit terecht, onterecht, regelmatig of onregelmatig is, dat is naast de kwestie. Ik heb reeds gezegd dat niemand in Vlaanderen zich officieel tegen de toekenning van dit ereteken heeft verzet. Geen enkele krant heeft er een zaak van gemaakt. Ik heb ook gezegd dat de Vlaamse Gemeenschap de facto de heer Peleman had gerehabiliteerd, ongeacht de achtergrond van zijn veroordeling. Welnu, had u, mijnheer de Minister, in die omstandigheden gehandeld als een Vlaamse prins die, wanneer zijn leenheer hem komt zeggen dat hij zoiets moet doen, antwoordt : „Excuus, mijn Magna Charta voorziet niet dat ik verplicht ben op uw verzoek in te gaan, doet u alstublieft zelf wat u denkt te moeten doen, maar ik vind dit niet nodig”, dan was u volkomen correct en juridisch onaanvechtbaar geweest en dan had u zich als een Vlaams Minister gedragen. **(Applaus bij de W)**

Indiening van moties

De Voorzitter : Door de heren Baert, De Beul, Coveliers en Anciaux werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van afkeuring ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

– gehoord de interpellatie van de heer H. Schiltz over de intrekking van de op voorstel van de Vlaamse Executieve aan de heer Bert Peleman toegekende onderscheiding en het desbetreffend antwoord van de Gemeenschapsminister van Cultuur ;

– stelt vast dat de Gemeenschapsminister deze delicate aangelegenheid heeft afgehandeld zonder de minste Vlaamse reflex en zonder rekening te houden met de in Vlaanderen aanwezige consensus om in zulke aangelegenheden een einde te maken aan de gevolgen van repressie en epuratie ;

– oordeelt dat zulks onverenigbaar is met een autonoom en eigentijds Vlaams beleid ;

– keurt bijgevolg het optreden van de Gemeenschapsminister af en is de mening toegedaan dat de Gemeenschapsminister hieruit maar zelf de passende conclusies moet trekken.”

Door de heren Denys en Verhaegen werd tot besluit van deze interpellatie een eenvoudige motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

– gehoord de interpellatie van de heer Schiltz tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur over de intrekking van de op voorstel van de Vlaamse Executieve aan de heer Bert Peleman toegekend onderscheiding ;

– gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord ;

– gaat over tot de orde van de dag.”

Overeenkomstig artikel 5 1, punt 7 van ons Reglement zal de Raad zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende openbare vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? **(Instemming)**

De vergadering is gesloten.

– **De vergadering wordt gesloten om 18.06 uur.**

Trefwoordenregister

Algemeen Nederlands Congres

Afwezigheid Cultuurminister, blz. 382

Basiseducatie

Nefaste ontwikkelingen, blz. 394

Belangenconflict

Stuk CCF 30 (1985/1986) „tendant à assurer la défense de la langue française et à garantir aux mandataires publics d'expression française la liberté de leur langue dans l'exercice de leurs fonctions”, blz. 378
Zie Motie belangenconflict

Bescherming roerend cultureel patrimonium

Uitblijven uitvoeringsbesluiten decreet 1982, blz. 386

Bourla-schouwburg te Antwerpen

Overname door Gemeenschap, blz. 386

BRT-journalist

Verdoken tuchtmaatregel, blz. 387

BRT-Televisiereclamespots

Informatieve waarde, blz. 383

Cokesfabriek te Zeebrugge

Veroorzaakte luchtverontreiniging, blz. 382

Commercieel TV-net in Vlaanderen

Oprichtingsgesprekken, blz. 388

Congres van Brsselse Vlamingen

Conclusies Executieve, blz. 400

Dringende vragen

Zie Algemeen Nederlands Congres
Cokesfabriek Zeebrugge
Uitgeverij Manteau
Vlaamse Jeugdraad

Eenheidsprijsboek

Uitblijven vaststelling, blz. 384

Ingekomenstukken

Arresten van het Arbitragehof, blz. 377
Jaarverslagen, blz. 377
Motie, blz. 377
Ontwerp van decreet, blz. 381
Schriftelijke vragen, blz. 378, 381

Interpellaties

Zie Basiseducatie
Congres van Brusselse Vlamingen
Onderscheiding Bert Peleman
Scanners in Limburg

Leden

Berichten van verhindering, blz. 377,381

Motie belangenconflict

Zie Belangenconflict

Moties besluit interpellatie

Indiening, blz. 415

Motie van orde

Stand van zaken, blz. 390

NV Flanders Expo

Samenstelling Raad van Bestuur, blz. 390

NV Tessenderlo Chemie

Uitblijven aansluiting collector, blz. 385

Onderscheiding Bert Peleman

Intrekking toekenning, blz. 408

Scanners in Limburg

Geografische spreiding, blz. 39 1

Sociaal-culturele werkers

Organisatie opleiding VCVO, blz. 385

Stemming

Hoofdelijke stemming
Motie belangenconflict, blz. 379

UitgeverijManteau

Voortbestaan, blz. 383

Vlaamse Jeugdraad

Verdere werking, blz. 381

Vragen

Zie Bescherming roerend cultureel patrimonium
Bourla-Schouwburg te Antwerpen
BRT-journalist
BRT-Televisiereclamespots
Commercieel TV-net in Vlaanderen
Eenheidsprijs boek
Kraamkliniek te Hamme
NV Flanders Expo
NV Tessenderlo Chemie
Sociaal-culturele werkers

Werkzaamheden

Regeling, blz. 380, 415

